

Lwowska Naukowa Biblioteka im. W. Stefanyka NAN Ukrainy. Oddział Rękopisów.

Zespół (fond) 4.

Zbiór rękopisów Biblioteki Baworowskich

Dział (opys) 1

1150. Haefta [hasło konkursowe] Najwyższa siła. Dramat [wierszem] w 6 odsłonach [utwór przesłany na konkurs dramatyczny Wydziału Krajowego we Lwowie].

STRONY NIEZAPISANE NIE ZOSTAŁY ZDIGITALIZOWANE

Львівська бібліотека
АН УРСР

ВІДДІЛ РУКОПИСІВ

Бібл. 1150

08

V 24

poz. 34.

Wzrostu Dram. polski
do dr. 339 w/ob.

130033/606

1

"Gla ojczyzny - Boga"

Regis. Nr:

IV. 9. 24.

Poemat

Dramatyczny

Maęty

1.150.

Najwyższa siła dramat

w treści obraruch

Osoby - Pretor rzymski - lat 60

Tryda - córka jego - lat 20.

Mucjusz - jej narzeczonny - lat 28

Apostol - lat - 30.

Marla - matka Trydy, lat 45.

Józef - jej syn - lat 20.

Anuncjata - krewna i towarzyska Trydy - lat 40.

goście - wojsko - tancerze - niewolnicy - slużba - chrześcijanie.

wiecz dzije się w Rzymie

Obrar I

Kraj obrar - świętynia pogańska - w dali widac Rzym na
niebie różowy świt.

Tryda - wchodzi wolno - z rastonę na głowie - idzie ku świętyni i mówi.

Gorza zaledwie z tumanów wstaje.

Różowym rąbkiem szlak znaczy.

Doliny w mroźkach ... mirtowe gaje.

Febusa rydwan majaczy

Świecłnemi smugi i z pora góry
Nierochto jessere wytoczy
Kłociste kłata, co świat ponury
Osypaną złotem warhocy.

Ranek... Tak wczesnie... zaledwie świta...
Spia, niebudzone ptaszyny.

Ściemnia w mgły srebrne jessere spowita.

A jam tu! A jakiej przyczyny?

Toco? Dla czego? Co z mej powieki

Sen spędra? niepokój, łwogi

Budząc, tęsknice...

Zatrzymuje się przed świątynią

Ojaki daleki

Czas, kiedyś usiła w te progi

Pierwsze modlitwy, bogom ofiary

I w domu ich tajemnice.

Kładłam nadzieje, marzenia, wiary,

I serce moje dźwięci.

A dziś? Mam wszystko co nam dać może

Życie. Mam ród i dostatek.

Młodość, swaboda, u noż w paktiorze
 Petraję Klumy.... A ja? za matki,
 Za matki mojej tężnie piesserota,
 Za jasnym słońca promienciem,
 Za gwiazdą jakas' świetlaną, złotą..
 Za nocy cieniem, jej cieniem.

A w pierś ucsuń szumi Kaskada,
 Niby potoku murt owacy,
 I niewstrzymana ka z rzęsy spada...
 A w głowie płomień palący.
 I tężnie czegoś... Dusza się drywa
 Tak ptasie trworze i rali,
 Lecz chociaż chimura słońce mi skrywa
 Blastki świdają gdzieś w dali...

myciągając ręce, moimi namiętnie

Bogi! a wy milczycie... gdy czekał wśród Doremia
 Łaski od was, pomocy, czekał objawienia
 I światła! wy, bóstwa! nic i nic! - milczenie.
 Czemuż więc jesteście? czyliż tylko cienie
 I wytwór chorobliwej fantazy ciałowieczej.

Co pragnię wielbić, Kochać... O! Ktoś to dociecre?...

Anuncjata - wchodzi

Ty tutaj znów, Sztydo! wsrak wiesz jak nieudrowo
Działają te marzenia i Karmią jątowo.

Nie dając mi Duszy ni ciała na strawę.

Nie lubię ja tego - chodź! Ja na rabawę

Lepiej ciż snów powiódę.

Wziętk, ścisik, na igrzyska,

Porcie przynajmniej Tysiące spojrzeń na ciż ciżka

Ogniste groty swoje i piślnosć podziwias.

Tam, gdzie życie wrze, kipi, upaja, orjuria.

A tutaj?...

Szyda

Nie, Anuncjo, nie chcę tego świata.

Nie chcę igrzysk ni strojów, hatdy są mi wstrętne.

Moja Dusza w dal jasną, poza mgły ulata,

I tam widzi coś, dla niej co takie pognęte

I takie... takie cudne.

Mrok i smutek ciży

Cienie gorzkie, ponure, dwojż gwiazd rozjaśnienia

I piesz tam równa flynie...

Wieżę w duszy ja słyszę,

I gwiazd tych widzę dwoje... a pierws' ma racjasna

By objąć tyle cudów... wież skarzy się, kwili,

A ucho echa dźwięków stać się ciągle łowi,

I tęskni...

szuka ciszy... choć zdobyć się sili

Spokój - Prośno! - duszno jej...

gwałtownie

Nie chce słotogłowi!

Nie chce błyszczących bogactw, tego świata twego!

Nie chce tej targowicy, gdzie namiętność dyoty!

Nie chce...

Tu krój pod niebem, i przybytku świętego

Gda mi się że skargę ma, ktoś w górze słyszy

I widzi, chociaż milczy -

- Odejś Anuncjato.

Wróć do domu...

Anuncjato - przerwajcie

O, że nie, ja nie przysta na to

By cibie to zostawić - Pójdziemy - to razem.

Mucjusz nas dziś odwiedzi, a ojca warkacem.

Raczej... prosba jest, abys go przyjęła mile.

By nie mógł się uskarżać jak już raz tyle

Je jesteś mu niechętna...

A pretor jest w quievie,

Tak mówić ma, słowacze, nie rozumie, nie wie.

A chce i wala jego jest...

Tryda

Nie Kouór Nuncjo - proszę!

Nie mów mi o Mucjuszu, to imie mi wstręta

Tak i osoba jego... Sa w myj duszy naszę

Obraz miy - tak różny - takie jasne, smutne.

Lazurowe dwie gwiazdy, wielkie, przepaściaste.

Porace i niewinne, namizta a cryste.

Amucjata

Chui mówisz Trydo? czyby Amor strata

Losignat serca twego?

Lez mówisz za malo

I nie jasno, by pojąć kto on^o gdzie? i z rodu

Takiego się wywodzi?

użycyga się.

Ch! ja drzę nie z chłodu

Choć ranek, kładem razi - lecz lek idzie ku mnie
 I cregos' co z ługich słów płynie - wieje powstają flammie
 Wiedza trach i niesreżscia.

Mów! Pro sny Twoje

Mów, choć idę, od kogo wszystko niepokoję.

Tue - powiedz mi, uspokój...

Tryda

O kuiu sinę i o cemu?

O tem co Insi wrzilo - Gjawisku urocemu,

Niepowszedniem a wielkiem - jakby nie z tej ziemi,

Co spętało na wole crarami swojemi.

O tym, co spojrzat na to w nie drzące zrównie.

By zbudzić moc pragmenia i ciągle kshuice.

By zagarnąć mnie całą - zniecić na istotę,

Abym nie uwarata na cymu wromole,

A biegła, biegła ślepo - gdzie głos jego uci.

Doie jalmurzą spojrenia niekiedy mi ruci.

W miim tylko żyła cała, przeseni i sta niego...

Ch, cemu tak jest, cemu? poco? i dla czego?!

J, powiedz mi Duncjato, powiedz, co za moce
Mnie tak spętały, że we dnie i noce
Jam jak szalona... Duszą mi w Komnatach,
Wstrętno w kłopotach - smutno w drogich szatach,
Lbytek nie nęci... a kolby, odrarę
Budzą mi w duszy - A z nim tylko razem
W tej mędrzej norze i lichem odzieniu,
Drżąca, skulona, kryjąca się w cieniu,
Wpatrzona w blaski, co rzuca ścieńca
Jego świetlista - ja, jak niewolnica
Leżąc spojżenia, chwytałam drwiszko glosu,
Co się wzbijają wśród jęków chaosu,
Ja - patrycjuszka! w tłumie potrącana,
W tłumie nędrarzy nikomu nieznaną,
Ja - od parjasa łaknę spojżenia łaski,
Ktoś mi świecą jak jutrzenki blaski
Gdy padną na mnie...

A on, ten mierzany,
Nędrzy i biedny - Oh! jakże wybrany
Mi się wydaje - o! - i wielki taki

Gdy swe mistyczne ręka kresli snaki
I błogostawiając ręce w przestrzeni wznosi:

A ozwoynym głosem łaski braciom prosi:

A wśród tych mroków, wśród tych mdrarzy,

Tam, u nog jego, tyłko w jego swarzy

Trukając światła i z oczów promieni.

Oczpisz swe życie, iylabym wśród cieni

I ścian wilgotnych, łachmanów i płaczu

Sreśliwsza, niż w moim wspaniałym pałacu.

A tam tak biednie - tak biednie Dunajato

Ze nie nie olsni, ni' oczów mi uci:

Bo oni porysli nie proto i nato

By blaszkim jednac' -

A jednak wbrew chęci

Czoto się chyli... blasz, skądś jasny bije...

Podręś śpiew się miesie...

Cos' się w moe swą chwyta.

I nomen wielkiem setnem pierś swa syje,

Serce niepewne, swafniale, się pyta,

Podręś szukać prawdy... Ktore swięte progi?

Orem tamta silita? i orem - nasze bogi?

pochyła się ku Anuncjacji
Ty milczyś Ninco - try na swojej ręce?
Placess? a ręką swoją się tak bierzcie.

Placess - dla czego? Czy jest co w tem tego
Co ci wysnuta? nie - więc placess czego?
Orem Driysz cata? Sam wczłiwa przecie
Ja, wkochanj siostry swojej Driecis.

Bczłiwa bardzo ... mimo niepokoję
Co szarpig nocem ...

z uśmiechem

Bo Amos podwoje

Mi swe otwiera i, chyba ... to ona ...

Ona to wie ... Miłosi? i w ramiona
Bierze mnie swoje, Peta, Driysz, stwoży,
Ganim tzeromy świat wczłiwa otworzy.
Miłosi, to sycie? mówilas' w rasami,
Mówilas' mi to ...

Anuncjata

O! co będzie z nami?

Co będzie bogi? bo widzę w oddali

Co się tam dzieje, co się rwie i wali,
 Łamie, drugoore i w podstawach kruszy,
 I kowoga straszna, o! straszna w mej duszy,
 Bocy, Tryda - nieoszczędna! o bogi!
 Takim sposobem wesłłaś w samte progi
 Progi przeklęte! Zład i czyja wina,
 W tem, ach! bo Kochasz, Kochasz chrześcijanina!

Tryda

Ty rzekłaś Sunjo - ngadłaś - a ja wierzę
 Żeś mi oddana - wżę wyznam ci sserce
 Nie mi skry wójce - Tak, to chrześcijanina
 Tam uchochala. Lecz jeśli jest wina
 W tem wina jatką, to tylko mojego
 Serca jędywie... Co niechciało tego
 Prześcicia słotego, jatkę juri w powiciu
 Mu narzadzono. Lecz zawsse w ukryciu
 Testuistam za crenus - co mi gorcieś switeta
 W julozentli blaskach... w gwiesrdce... i rawalo
 Było mi tego, wco moje istnienie
 Spowily bogi - Palaców sklepienie

Gaiotlo pierś swoją - Koczyło tu się:
Lutkałam ciszy, niebieskich ślepiu,
Drozw starych szumu co koił mi sławit,
Spiewu przyrody... Ch. i gdy postawit
Traf na niej drodze świat od mego różni.
Dusza tam posła... i dris, już trud prąsny
Zwrócić ja - Pasła... i wszystko zakrywa
Mi szucie moje... Te słote przedsiwa
Co pierś osmyt! I drisby skonało
Me serce z bolu - gdyby się rozwiato
To szczęście moje - bo nie pyta ono
Juz teraz kto on...

Anuncjanta Bogi! czyż sądzono
Przekleństwo takie by paść na nas mogło.
By waz wpił jad swój i swe ostre żądło
Tak już głęboko - biada nam! a gromy
Zowisza rychło runę w nasze domy,
I zwałę wszystko. - Gony, onnowiska
Zostaną tylko - O, bo bóg ten ciśnie
Swoje pioruny za dane zniewagi.

Na myśl co ujmie mu jego pawagi,
 Na czyn i słowo ... A ty? W twojej duszy
 Już dawnej wiary podstawa się kruszy.
 Kruszy i łanie ... Czas jeszcze Tryd ...
 Ostrzeżiej ... zwróć się - straszne, strasznie idą
 Na Rzym wciąż klęski. A ta groźna fala
 Wstecz się nie zwraca, przewraca, obala
 I niesie z sobą! Oh! ci chrześcijanie
 To potoki rwący. Także środki na nie
 Wynaleźć przecie - by to quierdo oscie
 Splungło całe na ofiarnym stosie,
untygując się.
 Lecz wreszcie - Tryd - niech idą w spokoju.
 Co nam niewiastom po walkach i boju.
 Gdy Gouise zechce z czasem się tak stanie
 Że po nich echa nawet nie zostanie.
 Jam się uniośta ... i poco? Wszak plynie
 W Tobie krew rzymsian, co dzielności słynie.
 Tyś patrycjuszka! A więc Tro, Tobie
 Kochać się w rownym lub lek trzeba w grobie.

Jam się uniosła...

śladko

A ten obłęd chwili

Rzucił w przestrzeń, Eol w popiół go rozpylił -
I minie wszystko... A lęk mój nie w porę
Bo chociaż teraz twoje serduśko chore
Rozkalyसानe i trochę swęzwoli
Lecz rat w nim schichnie, ramose ból powoli...
Trzeba chcieć tylko...

A czy braku rycerzy?

Teściej - a czołem przed sobą uderzy
Kardy!... tysiące!... Chciej sieci zastawić...
A możesz szaleć, kochać się i... bawić,
Tys' nieprzystępna, chłodna, a tujej duszy
Nikt nie zwycięży - Chciej!... w nogi stłumy
Lecić ci będą - spojrzeń i usmiechu
Nie szczerz' im tylko...

Czy w tem tkwi cień grzechu?

Nie! Ale zwilnag z myśli nagie ściany,
Wstrefne i brudne sromotne łachmany

Nędznego tłumy...

A blask oczów mglistych

Zblednie wśród spojrzeń namiętanych, oguistych,

Zapomniaś wreszcie...

Tryda

Nigdy! Anunajato,

Trydzisz! - ja Kocham! - a serca zaplata

Dusza i życie - nie okruszym trochę,

Zapomnieć! mówisz... lecz jeśli ktoś Kocha

Czy moc zapomnieć?!

O!... ileś to mgli

Zdjęłoby życie, gdyby jedno reki

Prarzuć się zerwać mogła takie pęta!

Czyś mi Kochała ty? lub nie panuista

Twe serce, kiedy wbrew twojej woli biło.

Gwałtownie - szybko... A w tem szczęście tkwiło

Przysięcie twoje całe... a siła Kochania

Wszystko ci dała, wszystko, prócz zerwania

Mocy...

Anunajato

Ab Iso, to jest uniesienie

Tak nierozgadue - co tylko istnienie

Mąci napróżno - truje szczęście, radość,
A nigdy sercu nie uczyni zadość.
Kochać - by widzieć pół-boga w ostowieku,
Kochać przez życie, a ratem pół wieku,
To dla mnie śmieśnue, dziwne, niepojęte...
Ha! ha! ha! miłość! serce! skąd to wzięte?
Kochać, dziś... jutro... nieświeże... wreszcie kilka,
O - to weselo, i niejedna chwilką

Nimie rozkosznie... Lecz jednego, stale,
W jakiejś gorącej, uniesieniu, orale,
To niedorzeczność! - Wreszcie... czyli który
Kocha inaczej...

Tryda Nuncio! przestań - chimery
Tuż się rozsunęły... Febus wnet wypływie
Na szkow niebieski, mgła w dolinach górnich.
Chodźmy - za chwilę życie się rozbudzi,
Wracajmy! niech, niech, widzieć ludzi,
Tak rano jęzose...

copa się wskazyje w dal

Patrz! co za tłumy

Pył tu tam biegną - spojrzęj w stronę miasta
 Kłębą się, wznoszą, jak wyniosłe ściany,
 I idą ku nam, a chmura ta wsrasta
 I coraz bliższa ... Wszak to kupiec zbrojny
 Powraca z oratów - a Mucjusz na czele ...
 Niechcę spotkania! umysł niespokojny
 Mój mi do ramion i mógłby zawiele,
 Zawiele w usta włożyć prawd i wstrętów,
 Odchodzę, Nuncjo ...

oddala się

Annuncjata sama

Wypływać z odrostów
 Tych muszę przecie ... Iza - bogi! ona
 Nie wie co robi - Jest jak odurzona
 Płynąć chce... za kim? O! to się nie stanie
 Ruina ... zguba ... znajdę radę na mi,
 A wczoraj jeszcze snutałem złotą przędzę
 Dla nas obydwóch - nie myślałem, że nędze
 Stoją u progu i chude ramiona
 W głąb wyciągają ... Bo jakże smieniona

2
Tamana przysłać i wszystkie nadzieję,
Onie!

wskazuje ku oddziałowi wojska

Ten Kocha, pragnie i szałęje....

Nie da jej zgniecie ich - gromy poruszy
Wytepi wszystkich i w stou swej skouszy,
Dla niej i przez nią, on gotów w otkłanie
Szalencie, a więc w mym ręku się stanie
Narzędziem Dobrem....

Ala, przecie przystem

Oplacić musi szczęście sutem mytem.

Stoto... oh! stoto... jakież słowo mile

Warto dlań skrecać na ścieżki zawile

I znam je przecie, dawno, od Kolebki -

Nędra, o, wyraz wstępnym, brydki ciepki.

I ten mi grazi - Nie, o nigdy - za nie.

Uczynię wszystko bez względów ni granic

Wszystko!....

a teraz słómy bogom dary

Mucjusz się zbliża - trzeba tej ofiary

podchodzi do świątyni, rzuca kadzidło
na ołtarz i woła się - kufiec nadzieją i piswając
Spiew żołnierszy

Na bój i trud,

Na wściekłość walki,

Wstaly me dui.

W mej pierśi chłód.

Taki zimna stal,

Co na mej łsu.

Mam cigę, siec, bic,

Sięc siwierc i anord,

Bo brat mój wrog.

Winnic tw gnie,

Prucony wpyt

U moich nog.

Hej! sygnał grucii

Do walki znów,

Znam ja ten głos.

Droga dusza mi,
Coś naprzód wwie.

Tętny to los.

Nieś śmierć i mord!

Iść w bój i trud.

Bić, sieć i ciąć!

Strach miś wśród hord.

Dać życie, krew,

lub wawrzyn wzięć!

Słońca wschodzącego promienie zalewają scenę - odsiat
zatrzymuje się - Mucjusz zsiada z konia - podchodzi do
Annęjaty - wita ją i mówi:

Mucjusz

Szlachetna pani, tak rano w świątyni

Składa swe prośby i ofiary cny,

Oco i z jakim? Czy głos mój natrętny

Jaż nie obraci i nie będzie wstrętny?

A więc ofiary gdy wzięta dołóży

Pównież sta bogów, czyliż nie otworzy

Mi twój duszy - bym posnał te brwogi

Ktoś cię pami sawiodły w te progi.

rruca ter Kadriolo na ollarr podchodzi ku miej bliszej
mówiąc ponypale, z usinnie chem

Trowogi - taki sądzi... szlachetna Anuncjata,

Kradonco, woli rajskie błyski świata,

Porhosre jego, szalenstwa, natogi,

Niżli modlitwą nudzić święte bogi.

A wize - crys usta tme będą łaskawe

Dla umie...

Anuncjata

Nie pytaj! straszne, groźne, krowane

Widma jaś widzę - lekaw się ich groum,

Przystaw wize tutaj, sama, pokryjowu.

Trowożna i drżca, w tej porannej porze,

By je odregnać i oddalić noze.

Przystaw, jaś sądziś, przez lęki, rozpacz, trowoge.

Do gorcie ratunek, pomoc szalerić moze?

Mucjusz

Porharuj pami! jeśli w mojej mocy

Ustredz twoz głome cry sycie. To w nocy

Nie spoczne, ni w dzień - a ciós ten uchyle -
Ty wafpisz? nie chcesz? Ah! czy ja się mylę?
Odrącasz ramię moje, pomoc, chęci.

Czyi Anuncjata niema już w pamięci
Sługi swojego... i... jego przyjaźni
Czy tylko, tylko tak lekko się drażni?...

Anuncjata

Władni Mucjuszu, cibie niechce drażnić
Wolę więc milczeć - dziś spokojnie zasnąć.
Zapomniać chwilę co strasy i grozi.
Nie mówić o tem. A choć serce wrze
Lek i niepokój.....

St. lepiej zostawmy

Te rzeczy bogom, a sami się bawmy,
Przejdźmy dalej....

Mucjusz

Anuncjo! jak przyrzeka
Mnie mowa twoja - ale, i obraża
Niemniej głęboko nieufności siła
Wszak wiem jak droga i zawse ni mita

Każda pomysłowość czy radość, gdy tyczy
 Domu waszego - wiesz - jak serce i czy
 Być wam najbliższemu...

A więc, czy to trochę

Twoja jedynie? Czy też moja boska
 Czyda także - także sągrozowa?

Tani - mów! - milczy... Ona! - także ona?!

Mów - o! przez litość - nie dręcz - Ona! - chodź!

Uderz w pierś śmiało - uderz - nie nie skodzi...

Annuncjota - chytwe

Ja nie! - Macjusz - przysięgam! - a doradzić

Niechcz. Przysięgam! i trudno tu radzić.

Tu dźwiałac' trzeba z szybkością koniecznie,

Sitą i gwałtem... Behac' - niebezpiecznie. -

Poruszyć być może...

Dris - sądzi... czas jeszcze

Intro... ok! kto wie...

Macjusz

Ah jakie słowieszere

Twoje słowa Annuncjota! - przysięgas' - a komu?

Trze - wszak prawda? Tę pokrzyżowa
Przysłaś bośtu blagai...

A więc coś groźnego
Wiśi nad wami - Moim - niezuisę tego
Dluzj - Kocham ja! bez niej życie piekłem.
Moim wiśe! ja Karę!!

Oh! co ja wyrekłem? -
Ja siebie tyłko... zlituj się - ofiary,
Dam liczne, wielkie, gdzie Karę, bez miary
Dam, bez rachunku - Dam potowz mienia!
Leć oszczędz' bolu....

Bo ja, już istnienia
Bez Trzy pojąc' nie mogę. - Kalkulem
Jakiem ci ujęć? Kłamał miśe dżięciem
Matem i wążtem... Wyrostem na męra,
Ja nie drzwi nigdy. Lamić, ni sserch oręra
Trwogi nie buci - A teraz drzwi cały
Znow tak śaby jak dżięci i maty
U nog tnych Nuncjo
przyklyka przed mią i - z rozpaczą mówii

Idzie moja pierska! -
 Lec jej co' grozi... zguba czy sinierci' wyha;
 A jam bersilny! - nie moge ratowac! -

gwałtownie

Mówisz - przysięgam! - O, łatwo się chować
 Na ramię taki. - Lec gdy tra się ginie,
 To ty ją zgubisz! - A wtedy, nie minie
 Ciż zemsta moja. Pomordę ją na Tobie!
 Zginiejący wszyscy! legniem rąnem w grobie!...

Annuncjata siuno

Nie strasz, Mucjussu! Zemsta? mierni' Ha mnie,
 Groźb' się nie b'kam - ale Ha was na dnie
 Mój duszy miłość tkwi - więc chce ratować
 Was - Iż obje' obte, a więc chować
 Tej tajemnicy nie chce - Do miłosierdzia,
 To zguba nasza i twoje cierpienie,
 To zguba wszystkich!... Wiż przysięgę stania,
 Przysięgę świętą... Ale bogów ramię
 Bóg mnie nie zgniotła - sta' ofiary hojne. -
 A serce moje będzie już spokojne. -

Mucjusz zdejmuje z siebie kosztowności - składa
w domie Annucjaty i mówi:

Co mam oddać - bierz - ale ofiarę
Dam większe jeszcze - by umiłować Mary
Bogów. - A ciębie Annucjo, jaś nagrodę -
Siewiem. Dziś - jutro - gdy na mojej drodze
Wyrę nadziej. pewności... choć światamie
Szczęścia z Trydy. - O! wtedy mi stanie
Kłota ni darów, by ustac' ci' drogę
Życia - i zrobis, ile tytko moze.
Decz teraz - Annucjo - mów - niepokuj' pali
Pierś ma zaszewiem...

Annucjata

Otoż, obłąkali

Duszę Trydy - oni! - chrześcijanie!
Zdus' ich - a Tra swoją suow zostanie.
Inaczej nigdy...

Mucjusz gwałtownie

Wstanie! nieśreśliwia!

Trzer swą mienawisć - która zemsty używa

Dla tych nieszczęsnych! Dni-i Tryda!
Kład? - gdzie? - jak? - kiedy? O! taka chyda
Istnieć nie może! - Ona jest rzymska!!

Amunepata

Tak. była dotąd. - Ale gdy Kochanka,
Ten duszy swojej znalazła wśród cieni
Tej fatalycznej... Snuj się! - lecz już więcej
Nie są swym bogom ci, co tam postali.
I dawnych wierzeń gmach w góry się wali,
Gdy jad ten wiążkiem wpiers, albo też w smyśle.
Tradycje rzymskie - rodu - pycha... przysły!
Bo wszak wierze, idea ich cała.
Nędra... ubóstwo... udręczenie ciała...

Mucjusz z uniesieniem

Kłamstwo! ja mówię. Iza - narbyt wsuicsto,
By tam stoż duszę i serce porzuciła.
W te nędra, brudne, obłakane słuny.
Córka pretora! Iza - pełna duszy
I słachetności - pyszna i tak skłiwa...
Kłamstwo!!

Anuncjata

A jednaki ona miszczeliwa
Cemu wśród bogactw?

Wiesz jak cięgle smutna.

Mucjusz, sgugliowy.

Tak, wiem to, widzę. Także więc skrutna
Potęga losów i jaki straszne słowa —
"Kocha innego" — Karem płonie głowa!

To niepojęte! Owa! Kocha ona!

Kogoś — oh! aj! — Nic — więc już stracona
Calkiem stracona!...

zrywa się

Lece nie! — a jednaki nie.

Nie dam jej nigdy! To jest obłąkanie.

Tam miłość — siemię — oni jej nie swają.

Braciu są tylko, w Bogu się kochają.

Właństwo więc!...

Sprawdy! — dowodów! Daj mi je!

Przekonaj! — pokaz! — a zgromadzę zmię

I wpięć mi ręce. — Piórny poruszę

Leć ja s do będy! - wydrę im jej duszę

I ja mieć będę.....

Annunziata schłodnym usnięciami

No, i będzie twoja.....

Leć wiech się sunęły swoje uspokoję.

Czas jeszcze porcie - mówitani - Dris' pora.

Czy jutro będzie? niewiem. -

Dusza chora

U niej jest teraz.. Ale to drzewie

Marzenia tyłko, trawa, tajemnice.

Włose i skuty są błękitna gwiazda.

Żądre niejasne które dręca kładą

Młoda dziewczyna. -

Leć Kochanek siwoy

Nie straszny jeszcze - a więc nie stracony

Powrót z tej drogi. - Trzeba działać tyłko.

Ubięz niecierpić i ni jedna chwilkę

Wolności nie stracić co dris' zyskać można.

Ona jest oszczędna, upna, nieostrożna.....

Podjęć ja łatwo - zwiadać - wymódz słowo.

Odmryc' trzeba rozkasza, by owo
widziadło zgasto... i - zastonié soba
Gwiardy błękitne, co smutkiem, žalobą
Okręci' nas mogą a ja drisiąj uszcz.
Ona ma drugę jiszere tak dricizę...
Uterucia pragnie... testkui sa pizzerota...
Daj jej to wszystko - storer! a ja zochota
Na strazij stanz by w te otchłani zgubue.
Tur nie zajrata...

Muzjuz

O panii! uludna

Jest mowa swoja. - Isa, jeśli Hocho
Tur się nie cofnie. Ona nie jest ptocha.
I życie odda... lecz nie jej nie skłoni
Włamać wciąż sobie oddać umie swęj stoni.
Sicchez próbować i... walczyć. - Naprawdę!
Hocho innego - zdobywać - zaprosno.!!

Annejata

Wię się wyrekass? niechcess?!

Ze Teri z warui

Wońca dojść trudno. - Kipi pragnieniem.
 Tylko co grozi, Kocha i szałej
 I naraz, ostygł ... Dziwne! ja się śmieję,
 Śmieję serdecznie, ha! ha! ha! rzymiański
 Czy Kochać mają tatki, co Kochanki
 Ledobyć mi umię...

Takym tu w tym razie,
 Dziel do pretora z prośbą się udata.
 On ci przychylny ... i po całej grozie
 Pierścieniemby się rzecz skonczyła cała.
 Poźniej...

z naciśnięciem

rzecz twoja, tak wszystko obrócić.
 By Iza - nigdy nie mogła go zwrócić.
 Czy mnie rozumiesz ...
 Lecz niechcesz, rzecz inna.
 Dobrze - niech będzie. Lecz nie bądź winna,
 Pamiętaj dobrze, jeśli Iza zginie.
 Jeśli zginie ... Twój tylko winie
 Przypiszę zgubę - pamiętaj! ...

Mucjusz który słuchał jak nieprzytomny, chwycił
raptem jej rękę mówiąc szybko, gorączkowo
Nuncjato!

Wzrę i pretora... dris'... pierścieni... Kapłata...
Życie me całe - pamiętaj!... straż... Tra!...
szybko odchodzi - siada na konia odwrót
odjerdra i powoli uśkiwie - słychać tylko jak śpiewają
Na boj i trud

Na wieckłosi walk itd: - -

Nuncjato sama - patrzy za odjeżdżającymi:
O, burza się zbliża!

Czy jednak piorun, czy sabły sine tęcza.

Glupstwo! Nuncjato tej chmurze sądzić co
żniwo nielada - a gdy jądrze pięknie,

Nie jeden jeszcze taki dar sabręsknie.

przesuwa tancuch w palcach, ogląda pierścieni
i inne klejnoty i mówi

Ofiara bogom!... poco? z nich bogaty

I tak jest Karoy. A ja? - sprawie szaty...
zastona spada.

Obraz III

Sypialnia Frydy - bogata - ona siedzi w ślicznym
negliżu, z rozpuszczonymi włosami, zadumana - u jej
nog Marta, trzymając jej dłoń, patrzy z skłiwoscią
w oczy i mówi.

Marta

Pani moja dziś smutna? a to dzień radości.
Pani moja tak blada... czemu? O! wśród gości
Usmiech wróci na usta, chmurą i czoła spływie,
Gdy oczy czyjes' spojrzę na twem liście białem
Spojrzeniem ognia pełnem, czałem, skłiwem, siałem,
I dłoń w dłoń utonie. Minie, smutek minie,
Gdy bujny kwiat rozkory u stóp się rozwinie. -
Pani moja drzy cregos'!

Droga ty dziecię

Co tobie? powiedz - otwórz duszy ciekę i bolatę.
Odkryj mi swój niepokój - wszak mi nie powinno
Być skrytem ci przedemną. Przecis' duszą całą
Tam ci oddana wiernie. - Wyrastaś tak piękna
Na rekach swoich Iso - a twary ciekę smetna

Tworzy mą duszę i bezmiernie smuci.
I drżniejszą mą radość niepokojem kłóci.
Tys smutna Izo moja - smutna, dris'ca w dani Fakuii.
A ja bym czoło twoje chciała mieć jednakiem.
Lawose, jak blaski zorzy, jak porzeczce miaba.
Więc powiedz drucis, prosze, co ci brak? co ci trzeba?
A ja ciś ukolysze jak kiedyś w Kolebee,
Piosenką lub zakłęcieniem - lekko zdejmuje z liaska
I utule serduško, bo ono coś ssepce
Ci trawa i tak smutno - a moja księżniczka
Wesoła być powinna. Rylić to przed zmiang
Tak stworzysz się gotabko?

przysłać ci przestrassa
Nowa i tajemnicza. Wszak jesteś Kochanką
Gorgo - sercem całym. - A to dola nasza
Być Kochanką i sioną...

Regór się więc tworzy
Serduško twoje biedne. Drień to jest switania
I jutrenka radości - a drisicaj świat Borg
Wimien ci być piękniejszym. Ryliby od Kochania

Tak poddadło tme czoło? - Iżo, smutek mnie,
 Gdy sbudziś się niédługo w roslaszy Krajinie,
 Szczęśliwa i Kochana. - niłceps? wsrak nié wiele
 Dni trzeli ci od chwili, gdy trwale wesele
 Zawita do twej duszy i Mucjusza słońca
 Będziś wreszcie szczęśliwą, czerną i wielbioną...
 Trzda gwałtownie się sywaję
 Nigdy! Marto! o, nigdy! Ja, słońca Mucjusza.
 Nigdy, za mi! a chociaś gnieć mnie przymussa
 I saręca. Lecc Marto, to byłoby zbrodnia.
 Raczej grób mój oświecić płonąca pochodnia.
 Niłi ołtarz hymenu. Ja go niénawidzę!
 Niénawidzę Mucjusza! Tego się nie wstydzę,
 By odkryć ci swe serce, że, Kocham innego.
 A Kocham chrześcijanina - parzję - wyplętego.
 Kocham ja, patrycjusza, ja - córa pretora!
 Bogactwa są mi ničem i jak ciężka zwora
 Gniotą mnie te pałace, te szaty i stoto.
 O Marto! ja tak Kocham że niédbam już o to
 Co otoczy mnie w życiu, dostatek czy nędza.

Lece czuje się się srywa terazinjsza przędra
Dni moich i rozprysnąć się te wizy musza,
Co sciskają tak strasznie, pełną lub umie Duszą...

Marta

Dro! Dziecis mierzęsne - odwagi! Bóg cnuwa
I ratuje w niedoli, a choć się usuwa
Poroznie moc ratunka. On drwignie, pociessy.
Niech wisc twoje serduško zwątpieniem nie gressy.
Nie rozpaczaj...

Tryda O Marto! moja droga Marto!

Jam taka mierzęsilowa, że nie wiem czy warto
I w myśleć o ratunku. Ratunek! i jaki?
Dziesi Karog, dzis czy jutro mierzarną jednalli
Bez siwicalla ni nadziei...

Marta Bóg dobry! Bóg wielki!

Ocali cię dziecino...

Tryda Wielki Bóg - tak Marto,

Twój Bóg ale nie nasze - lece teraz zażarta,
Niemawisc' mu przysięgli - zaginie ślad woselli,
Wyznawców jak i Boga - lepią ich - a Krocie

Się codnia - aż wreszcie Bóg legnie w sromocie,
Mówiła Anuncjata . . . .

Marta Myli się dziecińco.

Bóg wielki jest i bógie - Duż i wielki mięga,
On przetrwa je niezmienny - On jeden prawdziwy
Ojciec dla wszystkich ludzi, Bóg jeden . . . .

Szyda O, Dziwy

Odrywan Marto moja . . . .

Marta Nie - to prawda znana

Co objęła pół świata, jak kwiaty wiosna
Była, wonna i piękna . . . .

Szyda Marto znam ją trochę,

Myszałam to w podziemiach . . . .

Bóg twój ludzi kocha

I miłować ich taćcy . . . nadzieję goręci daje . . .

Nie jak bogi wyniosłe, nasze, z których wstaje

Wardę gorący, by karcie - krwi i opiar cheiny,

Twój koi, ile pocięty . . . .

Marta Bo jest Bóg prawdziwy -

Bo jest Panem i Ojcem - za nas oddał syna

Na mekce i ofiarę i w nim się zaczęła
Nasza radość i życie - nasze szczęście wieczne.
Syn Jego nas odkupił...

Tryda

O, wszech to bajeczne.

Marto! ja chcę go poznać - chodźmy więc do Niego.

Tam, gdzie byłem już z Tobą - do lochu ciemnego.

Tam pójsię chcę nowe życie, nową przyszłość stworzyć.

Serce moje i duszę nadziei stworzyć.

Uchodźmy więc Stąd Marto! uchodźmy! - te progi

Dreszczem ciała przejmują, dżarem palą nogi...

Dziś - jutro - o! najprędzej jak tylko być może

Prucie" te ściany straszne...

Marta

Isa! o mój Boże,

Ty chcesz wrucić twą przeszłość - ojca - byt! - dla czego?

Dla chwili umiśnienia. O, bo nie masz tego

Życia jakiego tam znajdiesz. - Scigani... nędrarre...

Wykłęci... odrzuceni... w wilgotnej pieczarze

Śmierć słyszą w kardym drzewisku,

w kropli co z ścianą spływa

I kryha zewrzą na nich - tylko wiara żywa

Mocą iow, drwignia, siła. - Ty nie masz jej Iso.
Nie wytrwasz, jeśli cię się sgrawadzą się, skłisą,
Ulegniesz...

Tryda O tak! Marto, ja niemam tej wiary
Co czyni męceowników i z życia ofiary
Nieść morze każdej chwili. - Lecz Kocham. 'a siła
To wielka i potężna, i tylu zrobita
Męceowników i ofiar - że mi radzę z twogi
Boy przydzie dać swe życie...

Dar lichy, ubogi...

I dam go chętnie za coś. - Ale te protegi
Muszą objąć mą duszę - serce wriąć w swe kregi. -
A teraz, mi mi straszniej, nad obrotne psta
W które sknąć chcą, i każda godzina przekłsta
Co przyma mnie tu - wiaże - pięsi' ram i guście.
Uchodźmy Marto, 'ratuj'! uprowadź swe dzieci! -
Milerys - twoga w twych oczach?

Ty lekarz się Marto

Lekarz się o swe życie. Nie chcesz być otwartą
I słowami to wysnać - Milerys - tylko twoga

Z postaci Twoj zgubionej wysięra. - Na Boga!
Na Boga Twojego błagam - ratuj - bo zgubioną
Będę sama. - O Marto - nie Kochasz mnie tyle
By życie swe zawarzyć....

Marta Pami - dawno w pyłe

leż wiemy Kości moje i życie - bo ono

Cóż warto jui jest dzisiaj. - Naco żyć i po co?

Bog na świecie tak smutno, tęskno i sieroco....

I Twojem ono całe, - a kurywdę mi czyni

Two serce kiedy Twierdzi, że jej nie oddana

Duszą i ciałem całym, - a więc niech nie wini

Mnie ono o braku crucia. -

Kiedy z woli Pana

Stalam się Twoją piastunką, karmicielką.... za to

Cóż było mi radością i całą zapłatą

Tak nie serce Twoe słote - miłość, niewolnicę

Gdy Kochało jak równą. -

Oh! Iso - wrócić

Między ludźmi są straszne! -

Prze ciębie Dziecino

Dola piastunki twój, była trochę inna,
 Nie cruta swej niewoli... tej strasznej niewoli
 W której karda godzina kole, rami, boli. —
 Tych, co byli swobodni. —

A ja w waluch córa

Była do dnia, gdy spała na nas gorąca chmura
 Najeźdźców. — To dawno... I poco mam krowawie'
 Rany niezabliżone — A to ciebie bawie'
 Nie more — tem więcej — że oni, to twoi...
 To Bryniamie! — A do nich w pierś się ostoi
 Nianawie' i reucsta... Bo oni to wrigli
 Mi wszytko drogie wtedy... karki w obowu zgieli
 I pognali wrar z dżickiem — Odartą... spjstana...
 Strawioną i pobitą, lecz z najgłębszą raną
 Nieragajoną nigdy w pierś — w serca głębi.
 Zamarty me kochania... A odtąd już zigi
 Chtod wiecrny Dusę moją — Bo życie tak krowawe
 Stalo wtedy przedemną... Młoda — a więc na sabance
 Miałam sturyc' i orgje...
 Wstyd mi ocy flouit. —

A w uszach dzwon grobowy posępnie wciąż dzwonił.
By umrzeć! umrzeć tylko...

Próżno - czujne strasie

Strzegły mnie berliktosini - ich syderere twarze
Mówiły o moim losie. - Obelga i bicie
Skargi moje śarcieli - Poruszyli ich nicem,
Nicem było!

Bluznierstury ohydnie płwali...

Oh! wtedy sycia mego cieniu nie zabrali! -
Bóg wejszał...

zbrałło matki tobie - a więc wtedy

Wrzeto mnie by ci służyć. - i jakąś ostodą
Było to wtedy dla mnie. -

Syna mi zabrano

Mi także. - Wdzieć mogłam go codziennie wano,

Popiesćić i utulić - z ucha miw zannic

Gęstoż piersi zalosna, a z nią rarem wrzucie

Wpiewi miłościu gęzynie dla wrogów chyde

By mógł eruc i raduniec...

Kadaletko idę

Jeszcze mnie moce wspomnienia - miałam być trześciwą -
Wyrzucić, dać ci porwać wdręćmasie' moją żywą.

Jeszcze dla cię Dro - Włemu Krew sakipialat
Na echo dawnych bolów - wstrząsała się pierś cała
I syery, jadem blurga, błyskawice miota...

O, bo straszne niekiedy są kolce żywota!

A ja już je znała liene - ukrywałam w cieniu.

Witam się w ich ułtuciach - stygłam w odrzuceniu

A w pierśi wyschłej uschło wszystko co w niej żyło.

Wszystko oprócz fauisci...

Dziś to już obryło

Przebaczenie i ulga. -

Ala ciebie dziecię

Dopóki łechnienia w pierśi bzdriemy bronie' cię. -

Ja i synu mój. Do śmiecici - Moim - rozrządzą nam!

Porokaraj - wszali my Twami wierneim' sługami.

Porokaraj pojedziem wszędzie gdy trzeba cię chronić.

Choćby pod niecz siępaczy głowy nasze słońcie. -

Ty mówisz że się lekam...

Dla siebie - nie pan!

My lekko już nie suamy, my - życiem sterani,
Tem bardziej u zachodu... spocynęli już blisko
A czy miłszy lub twardy, mniejsza, gdy już niśko
I tak wola schyłone patrzyć zapomniało
W słońca blaski i niebo... Regoriby się bało
Iserce więcej i przed csem Drzeby miało tworzenie?!
Csem uderyć potrafi bardziej ramie moźne?
Csem zmiadryć, zmiżyć, utłuc, unieścić więcej
W szalonej zaciłkości i zemście zwierzęcej?!
Nicsen już, Iso moja, i pierś się nie trwoży
Na widok mał i śmierci - tem rychlej świat Boży
Swoą światłość da i spokój -

Lecc Iso a ojciec
Ojciec swój! - zapomniał, co wtedy się stanie
Z nim i jego starością? To tak strasnej ramie
Nie być mu - wstyd i hańba - Cośka aden' uciec
Uciec musiała skrycie do chrześcijan z domu.
By uniknąć matriństwa - O-takiego sromu
Duma jego niezmiesz...

Izyda Dobrze rzekłś, Dumie
 Jego ciós straszny - w pył legnie straszkana.
 Duma ale nie serce - bo on chce' się umie
 I nad nią nie wrzaje moriniejszego pana.
 O, Marto moja droga, duma ta i pycha
 To istność jego ciała, przez nią on oddycha,
 Patrzy, drżała i czoje. Ha niej, bez panisei
 Wszystkich sdepere bez zalu i wszystko posirzeca
 Ojciec! - mówisz Czy ojcu był on chwile' jedną?
 By rzekł słowo miłości? i ma głowę biedną
 I szeroka piersi kiedy przytulit do Tona?
 Nigdy! - ni razu, Marto. I dziś - to stracona
 Wielkość jego gdy padnie i tłumy syderce
 Najgrawae gdy muw będa - skona - lecz nie serce.
 On go niemi... nie pyta i nie go nie wrussa.
 Na try może dat rozkar, byc' zóna Muejusa.
 Rozkar! Marto - rozumiesz! rozkar! - ojciec Kari!
 I. Monac' masz powoli - bo on składa w darsie
 Wielkość swą i potęgę - masa i klejnoty.
 Pałace, niewolników, pergaminiow sploty.

Starce patrycjuszów... O-i waz słowy
Ciężkie i niewruszone. - Marta! jego głowy
Oszczędać niemam siły. - Nie wart tej ofiary,
Zapóźno już się cofać! - nie mogę... bez miary
Cierpić dawno nad siły, Ujść stąd! Ojciec muszę!
Życie swoje ocalić, ocalić swą duszę!
Inaczej - coś strasznego stać się tutaj może...

Marta

Nie koniec, dzieci! - stano się! - Droga ci otworzę
Ufaj więc i rozkazy, kiedy? gdzie? jak można
Ujść stąd niepostawienie. Lecz Izo, ostrożna
I przeczona być musi - bo inaczej krocie
Żyją przez ciebie - swa dobre - Stań się o powrocie
Mowy już być nie może. Tam groby i cienie,
Tam śmierci cicha...

Izda

Dosc! - przestań, to me przekonanie.
Nie cofaj się już Marta - pójdę tam skierowanie
Ty i syn twój czekać rozkazu odemnie.
Gotowi każdej chwili...

A teraz, na gody

Stroj' mnie Marto w stotoglow - w klejnaty -
Ulrody

Muszę mi' dris' sadrosicie'...

Do najpuszkiejszych pisibusz
Chcę być, by postać moja stała się prawdziwą.

Chcę raleć Marto moja, - bo w pierśi nadzieje
Zbudziłaś - i do szczęścia dusza się swoj służy.

Wzję jasnieć chce ta' całą ulrodę i strojem.

By - oświeć i sadrosić' wszystkich szczęściem mojem.

I... wzięć' podejrzenia...

Wolaj' me słusiebne!

Niech przyniosą me woty - wszystko co potrzebne.

I stroj' mnie w dzień sreksowia, jak kiedyś bywało.

Stroiłaś i piściłaś mi' drewozyukę matę.

Marta

O dro' moja droga, stoto mi' klejnaty

Nie podnoszą twych wdzięków, mi' dodadzą cnotę

Tyknas' - duszę i ciałem -

Znana to rzecz w Przemie.

Wtem wypłynął z obłoku

Snop świetlisty cisnął.

Błysł w uśmiechu, w brwi na oku.

Na ustach zawisnął.

I spłynęła tęsknie fala.

Serce głosiło stuka.

Milosc' w oczach się sapala

I dłoń dłońi ruka.

I spłynęła . . . . . i d . . . . .

Gastona spada .

Obrar III

Sala w domu pretora przygotowana do uczt.
w głębi ogrodu, przepysznie oświetlony, straż u
wejść

Pretor - sam, chodząc i rozglądając się po salonie.
mówi.

Oh, nareszcie już wszystko na dzisiaj gotowe...
Tylko jeszcze wdrzać muszą stół me gotowe.

Dziś ucsta tu ostatnia - a jutro z Augusem,
Związanymi już będziemy wiecześniejszym sojuszem.

I wyżej - coraz wyżej, podziwiamy stół w stou.

A Pa, oh, nareszcie i ta głowa stlou.

Przed potęgą i siłą tak gęca jak męga.

Prze wielkością unystu - potęgą oręga.

On - rycerz, a ja'm wielka i wszechmożna władza.

Myśl taka i jej chwile pewno też ostadra.

Ze stanie na wyszynach, pyszna, podziwiana.

Wony wrodzie i dunie. O, i władzę pana

God widlic' zapraque... Prym i lud w palowce

U stoji swych wrodzie' bedzie i deptac' go moie.

Brat mój... a miłość w srodach rasy co ma
Poblednie wrar z sardroscia...

Wreszcie, czyli ona...

Ona jedna jest piękna?!

Ktoś mu nie brakuje

A przy miem, Dusra nigdy miłości nie taknie.
Ha! ha! ha! co za głupiec! Nocka....

Ktoś nadchodzi

Usiunę się - postucham - przecis to nie szkodzi....

staje na boku niewdzialny

Muczysz! to on -

wychodzi ku niemu z słonmi wycisgnietymi

A witaj mi panie i synu!

Rycerzu, co taknieś miłców nie wawrynu.

Prześliny! - bo Eros dary ci obpicie.

I jutro wrar z Wenery uwieńczy ci życie.

Prześliny! - jam stary - mnie to już nie rzezi.

Mam inne życia cele, różne moje chęci.

A miłość - zawsze ciut - w tem cała różnica.

Tyle tylko i taką co da niewolnica. -

Niewola sias' me' da mnie! - a miłość niewolą.
 Nietylko hart odbiera, ale jeszcze bola
 Serce z duszą - a głowa płonie i pamięta,
 Że się jesteś już sobą, iis' wlast' w jakiej' pęta. -
 Tys' ten' spytany Dobrze.....

Mucjusz z umiwickim

O tak, bardzo! pamię -

Ale się mięsczyliny, proz to me spytanie
 Cel blisko - a za szar' ten pętkny - drogocenny
 Tam niewolnik twój, sawce oddany, mięsczyliny
 Dziś i na życie całe....

Pretor z naciśkiem

Być może is' kiedy

Przypomnę ci te słowa - lip' pamiętej wtedy
 O tem co' wrekł mi teras.....

Oj autodzi! 'wy mlodzi!'

Dziś szumi w tobie wrażeń, który czas ochłodzi

Dziś tra świat ci skrywa -

Lez czas wszystko sciera

Gina wiary autodosci - i zwalca ramiera

Nawet pamiętać o szczęściu...

Milosci! - nawet ona

Takie imna jest w wiosnie, jak później zmiennona...

Lece - teraz cię porzucam... wszak widzieliśmy szaty

Nie święte są jejce - a wpróg mój bogaty

Napłynę mi z radnego liczna gości fala.

I pierwszy ich nie witac - godność mi porwała.

odechodzi w głąb mieszkania.

Mucjusz sam - z uniesieniem

Pro moja! o! Pro piękna - ukochana!

Jutro więc, moja... moja!

Annęjata - wchodzi, ubrana strojnie i bogato i mówią.

Także opstawa

Ta miłości swa Mucjuszu! i błąkam się wreszcie

namu dzisiaj do cela ty swarzujesz jessie.

Mucjusz wróto

He szczęścia - tak! być może - jutro...

Annęjata niecierpliwie przerywa

Jutro! - no cóż przecie?

Będiesz, tak jak tysiące tysięcy na świecie.

Dostaniesz wreszcie żonę...

Mucjusz

Ale jaką żonę!

Amunijata

O, Mucjuszku tute wstawie zupełnie żonę.
 Żonę jak wszystkie żony - piękna i bogata
 To prawda. - Ale przecież kobiety są na to
 By ośmiewać i psuć! - A gdy brak urody
 Ktoż potocha? Kto spojry? Ni stary ni młody
 Nie chce i odtrąca... Tra - jest wspomniata
 Ale zwykła kobieta z ciata i krwi eata,
 Ma wady i kaprysy...

Mucjusz przerywa

O, wybaczysz panie

Że nie dostanę dalej - a co jeszcze dla niej
 Za pomoc służę jestem. - I głęboką podziękę
 Tutro słów w twojej słow - już matronka reka
 Teraz - chodźmy w głąb domu, - może znajde się
 W której z komnat. -

Lece cemu, gdy tu niej się zbliżę
 Nawse co za się spiesznie? Cemu tak ucieka?

Bratko kiedy łaskawsza - weź się przynia z Daleka.
Amunajata podraniona, usmiechając się chytrze
Tali mówisz? Więc doprawdy, lekliwa i krowina?
To dobre przecież wroży - spodziewać się można
Żeś blizsy już jej sercu - że Amor w swe psta
Opłatał jej istnienie... iarem twym ujęta
Uległa ci już w duszy... bo Eros tali nęci!...
Lecz resztki wstydlivosti... wspomnień i... fauisci!
Prochasz ją! a dasz jej z swych uniesień tyle,
Że płomieńbys' rozpalił w marnurowej bryle
A mi w piersi Kobiecy... Gra, nie ostoi
Tę ser' sile tej wielkiej... i... znać, że się boi
Ulede całym swym wtaosy. - Mówisz - że lekliwa
O! przecież, jest nią sawse nauytwosć prawdziwa.
Więc ufaj... szczęście bliżki...

Mucjusz Amunajato! życie

Me cale nie wystarczy, by ci nalerzyć
Spłacić dług mój za szczęście -

Dzis - coż powiem o tem?

Lecz przysłać swą wyjątkową kwiatami i slotem.

Alc chodźmy odsunąć oczu moich zory...

idą w głąb

Tryda która niedostreżona weszła i dosłyszała ostatnie
słowa, postępuje napród i mości

Pusto - odeszli wreszcie. O... nie, nie otworzy

ci podwoi hymenu moja słaba ręka,

Ni zory szczęścia będzie...

bogi! kiedyś uska

Moja wreszcie się skończy? Jutro!...

wzdryga się

już dzień drugi

Tak wycebluje próżno mojej wiernej sługi

lub wiadomości od niej. - Jutro! - dzień ostatni. -

Poszła... czy się jej uda? A mnie, słow bratniej;

Brak, słowa co lepiej czyści te łańcuchy. -

Samotnam tak wśród swoich...

świat martwy i głuchy

Nie mój tu - i czuje, jak rwa się ogniwa

ostatnie w duszy mojej. -

Tam ciągnie i wrywa

Potęga wielmożniejsza nad wolę i siły.

Tam me pragnienia wszystkie...

Tam sny się wcieliły.

Jutro!... wstrętnie to jutro... bogi! co da was?

A Martę, gdyby... gdyby ujęto, zdradono.

Wtedy... siuierc tylko dla mnie!

Kłęka na bohu, zaciśkając stornie rozpaściwie
i krzyjąc twarc w nie - mówi

Bore! Ty ich mocy. -

Nie daj zginąć taki marnie...

Miejus i Anuncjata przechodzą przez sceny

rozmawiając nie widzą tydy klęzacy

Anuncjata

Trud to berowocny.

Wnaleri ja teraz próbuo. - Porciś pewno ustroim

Mary o wreszcie bliżkiem

udena go leżko w ramię

Oj ty, ty niepowin

Wszak znasz ja dobrze przecie -

znasz wreszcie Kobiety

Od skromnej i meszuralnej do chytry Kobiety

Wiesz wiesz, że Trę tatkę...

Mucjusz porory wajęc

Także zatem je różnie

Młynie - Kociestki - chowanie - młokremne i prośnie

Znam wstrętne zalotnice... znam i nieszczytline

Widziałem też cnotline - świętości prawdziwe

Widziałem je w niewoli - i - i męceunice.

Znam dokładnie ich wartość - znam duszy różnię

A wiesz i Trę tatkę. - I chęć - niech nie ma ci

Nie marzeń jej dziewiczych - aż sam Eros strąci

Listki różane z duszy i obłone z ciała...

Czę by w spokoju jeszcze drzewo porostata,

Niech marzy...

A my chodźmy w drzew lawrowych cięż

Tam spokoju wróć serce moje ukłodyre

I doda ciepłowości... Tam milej niż w sali

Tę - bardziej - że tak pięknie Trę ogród przybrali

Asowny...

Amun gata z iron ja

A tak - cudny! słońce już zagasto

Chodruy w chłód marryc' - z Trz

wchodzą do ogrodu i nikuq wśród kwewów

Trzda rywając sic

Co to? nasze hasła?!

Hasła gdzieś słyszę tutaj. - Czy to przywidzenie?!

Flas - "Drżnij lub nigdy!"

Trzda A więc idzie wybawienie!

Lece gdzie? skąd? wrzask tu pusto - puste korytarze.

Nikogo jiszce niema - tylko u drzwi straż. -

spostreżę znach dauy porę jednego se strazij

Józef!!! ty tutaj, tutaj! a matka - gdzie Marta?!

Józef stojąc nieruchouw, kladzie palec na ustach na
znach milczenia i cicho uwici.

Cyt - drżnij o północy, u bramy, gdzie warta.

- "Drżnij, albo ter' nigdy" - niechybic' - cyt - pauz!

Trzda

Będzie! - Warta niedługo - będzie ciężko na niej! -

Obraz IV.

Ta sama sala - z boku widac inne pokoje bogato przybrane - gra muzyka - wchodzi goście - tancerze, tancerki, niewolnicy - służba - Annuncjata - Muczios - Pretor, Tryda, witają gości - Którzy grupują się, rozmawiają, witają - siadają.

Balet - tance niewolnic itp.

pójdź Uerta.

u bogato zastawionego stołu, siedzą gwał-

Muczios Do Trydy przy której siedzi.

O boska moja! o ułochana!

Jutro więc wreszcie, jutro zwyciężona

Ze mną na zawsze i żadne moce

Nas nie rozdzielą...

podając jej korbę owocami mówi

O to owoce

J wino stoi... a ust Morale

Twoje nie tłusty czary swej wcale.²

Cremu, o pani - Moral ten nieci

Bardziej od wina.² i budzi chęci.

By nstę swem jak mólł z Kwiatu
Łojąc słodycz z cary pełnej orłarłatw.
Porwól.....

Prochyła się chce ją pocalowai'
Trzda usuwa się   zawcześnie... jutro, wiesz panie

Dzieni już stanowery - wtedy się stanie
Pdy ślub nas stęcy według tęej woli,
lecz teraz... o, nie! -

Mucjusz   Więc nie porwoli
Mi pani chwili utrasć zawcześnie.
Zawsze wgniósta... lecz miłość wskreszenie
Wreszcie w twęj piersi...

Trzda   O, taki mam usiarę
Ze Eol swięje te chmury szare
Co dnia ściemniają sseręście i kryją
Przysłone' zastoną...
Wzryscy wznoszą puchary krycyę
Niechaj nami żyją
Miłość i rozkos!

Gosć I

Czara gdy pusta.

Spragnione ciało, spragnione usta...

Gosć II

Pijmy więc życie, miłość i wino.

Trochę przejadną, smutkli niech zginą.

Kochajmy! pijmy z pełnej wiary szary

Rozkosz! Niech zginą przesądów mary.

Niech żyje miłość!... młodość w usniecieku

Świecić nam będzie...

Gosć III

Piesni i grzechu

Trzeba nam - wino! - upojeni! - pieśni...

A życie cudnie, cudnie się przesunie...

Gosć I

Ona niech kocha, pieści nas, tuli.

I niech szaleje. Wszak ja rozkuli

Z pięt niewolniczych.

Wszyscy

Więc niech nam żyją

Miłość - pieśni - wino! -

Idą do siebie

Taki oni piją.

Takie to spotkanie - i - jakże miemily
Ten sariat przeryty, chyduy, przegmily
Tolnoe się zbliża...

Mucjusz podsuwając jej swą crayę

Ma crara pusta...

Na miłosci' Tro! blade tuc usta,

Zbladłaś tak caka - cemu? - K tej crary

Jutro pięć bedreim wipólnie ber miary.

Jutro...

Tryda

O'jutro, dalekie jessore

Mucjusz już pijany

Na myśł o szczesciu rozkoszue dresce

Wstrząsają ciałem... naveszcie moja

chce ją objąć

Tryda wstaje

Porwól Mucjusza... takam mi swoją

Duszno tu... zostan' - zydę na taras

Chwyć powietrze... Tutaj, ten katas

Slawi mnie...

Zostan'... pijcie...

Mugios powitał, chwyci się.

O. boska

Czyni według woli - przerecznie troska

Ni cieni mi padnie na twoje czoło.

Pocham cię Tro!...

O... o... o... coś ta! w kółko

Wieruję wszystko - niedobrze ze mną

Pocham... cię... Tro... oh! w oczach ciemno...

pada ciężko na siedzenie - Trzyda odchodzi

powoli i miłknie w ogrodzie

Wszyscy śpiewają

Święci, miłości, szalu i grzechu

Dajcie! bo szczęście w nich tylko tkwi.

W winie utopisz ból, a w usmiechu

Tobieży słońce zaświeci ci.

A więc miłości, wina i szalu

Dajcie, choć czasem wychylić wiar

Tę rycie zwolna, długo, pomatu

Nie dla nas, przecież żyjemy raz.

Wrzyscy

Taki, dzisiaj nasze, co w krew nam wrosło
Tego nie zmieni nic, próżny trud.
Zgraja miech Wrzyscy - to jej wremiasto
Wygina wszyscy - wygina wśród.

O taki - wygina - miech się zrumienia
Prwie ich areny, cyrkowe piaski,
Lecz Krzyk ich próżny - nie, nie nie zmienia
Prwie ich kłasy próżne ich wrostki

Zyjemy wesole... szczęście w miłości...

jedni śpiewają, drudzy krzyczą, niektórzy
przechyli szeptem czułości koliektom, lub je
całują - inni śpią pijani

Pretor chodząc po sali radowolony mówi:

Usta przepyszna, a wśród mych gości

Tamci dostojni... Tak to miło lechce.

Tak zawsze będzie, i gdy Ira rechce

To coar wyrej... dalej...

Lecz gdzieś ona?

Wszak deklamacja dla niej ulosowa

I wnet ja sacznaz...

Miejusz?... ten pijany

Nie wiele pojuncie... iji...

A; wszak to sciacny

Dzia od werela... Jutro... wiece' po Pryncie

Pojdzie sawistna - nie jedem ja przypnie

Ze sgrzytem w pierci... O, bo tej ugościć

Nikt tak nie unnie, będaż wiec zardrosić.

Lecz nie - Oh, jutro i sawse i potem

Potrąpi wsiase' ich... olsnie'... ujez slotem

Dziś...

oglada sie niespotkajnie.

Lecz gdzie? Iza? nerta wcalej petui.

Co to sa wrrawa? Co tam jest?

Odrwierui!

Sluga I nizko sie klaniajace mowi do pretora

Wasza wielmoznosc - twoa corka - signora

Wyosta z palacu - juz dawno... z wieciora.

Gloto patuocy, przessta oboli strary.

Plaszczem obryta - Ale Któr' się irazy

Pytać jej wielkość...

Pretor Klauwierz między plaric.

Wyjść dris' nie mogła - Inchwaliwo! - obracie

Tej nie przebacze! - szukać! - Do dna piekła.

Test gdrisi w Komnatach w ogrodzie...

Anuncjata i wyszyj

Uciekła!...

Pretor z furją.

Uciekła!... Kto wrekt to słowo? Hej! sromu

Tego nie szirosę w moim własnym domu.

Kto! - miéch powtorzy! - miéch przedemną stawi!

A w proch go zetnę - pomiszczę krwawo za nie

Do Anuncjaty

To ty! ty - mędrna! - powtórz cos' wywrękta

Słowo plugawe...

Głosy różne

Uciekła! Uciekła...

Pretor gwałtownie

¿Kąd gad ten petra? ¿Kąd słowo ohydy

Kto szarpie godność mej córki Frydy?
 Kto mówi - usta? Pałac mój nie mały
 Skryć się w nim łatwo-i, jakieś ruchwały
 Ten, co wnet jadem rruca.-

Anuncjata

Ty zmięjo podła - Fallax to zapłata
 Ciłkasz mi za łask i dobrodziejstw Krocie.
 Prucas potwarze, by widzieć w sromocie
 Ja - ty młkerenna. - O mów! na Towissa!
 Mów! - mówcie wszyscy!

Co znaczą ta cisza?!

Anuncjata do siebie

Dzień z prerarania

Maejus nawpiot przez seu, urucery.

Ira... ucielka... Kocha chrośejjaniua.

Usta - Flu i... Do nich?... wina... Dajcie wina...

Tutro... o baska moja...

obraca się i spi dalej

Pretor ostupiały rywa się

Oui bredzq!

Grze? Kto? jak i co? skąd oni to wiedzą?

Iza! - sta rgrają co ma mieć wspólnego?

Moiście! na łogi - ja nie zuiasę tego.

Annuncjata podchodząc do pretora

Wybac pretorze, to nie potwarz pusta.

Lecz prawda, która przez Mucjusa usta

Wysła berwidnie Iza-tak, miśtety

Hocho parjasa... i rzymstkiej Kobiety

Serce zawiłto....

Pretor

Tys' wiedziata o tem

Bylas' jej krewną, cieniemi. - Oh! i błotem

Dalas' obrzydaić moje stare guiarde!

Ty - tys' miłcrata....

Annuncjata

Nie, lecz czyliż Karde

Wiesi' miatam wieś' ci?

wskaruje Mucjuse

Jemuun so odkryta

Lecz wierzyć nie chciaś

Wreszcie, wreszcie zgodzita

Się być mu słońca, ...

Pretor

Dość! - wiem już zbyt wiele
Na hańbę moją!

zwraca się do gości

Teraz przyjaciele

Proszę, do zemsty podajcie mi słowie,
Na powstę i mord... We krwi niech utowie
Hańba i wstyd mój!..

Sluga T idzie do pretora, nigko się wławi i mówią
W ogrodzie, w komnatach.

Wśród srebrowo... Signora w swych szatach
Wysła codziennych... Marty i jej syna.
Najma też... znikli...

skutkiem pretor nakazuje mu oddalić się

Dość - dris' się zaczyna

Nowy bój z hydrą, co się zwié "chrześcijanie"
Tępie, gniesie, dusie! - radeu mi zostanie
By jad ten miś w świat...

wśród się to wieiska

Niewolnik, sluga - daleka czy zbliska
Kardg niepewny... śmierci im! - ja też zgine
Lecz pomóżcie Nowawo dzieciło me jedyne.
Mucjusz porbudrouy, sluchat czas jakis', naraz się
rywa wytrzeriwionu, staje przy pretore podaję u ke
mówi gwałtownie

Ja s tobą panie! - pojedziemy do w domu.
I ożę głosić chrześcijaństwu zadrowi
Na ich pacierrze! Buzkać, wśród podziemi!
Buzkać tam trzeba! Ona pewno z niewi.
Oh! Nowawo splouie pochodnia weselna
I crara szczęścia będzie też Nowi pętla.
Zemsta im! - na śmierć!!!

Wszyscy

My także - my z wami! -
Pretor Drizki! o - walka ciężka z chrześcijaństwem
Będzie racista. - My legniem lub ożę
I mech nasz ożę im modlitwy drwoni
Na śmierć i zgubę!!
ścisnąć do Mucjusza

Lech bij będzie nam dwom
Zemsta, na chrześcijan ...

Wrocyce krzyżem
Tah! tah - chrześcijan dwom !! -

zastona spada.

Obraz V.

Katakumby. Izyda ciemno i ubogo ubrania siedzi
i naprawia ubranie.

Izyda

Co słychać Marto? jakie wieści z świata?
Wzrostam i Kijów czy uciekło wreszcie?
O co im chodzi? Czy Krowawa zaplata
Ma być koniurka tym, co chore dzieci
W dom swój przyjdą. że bracia, rodziną,
Stać mnie się stali i w biedną mą duszę
Spokojnie wszczępili - i - czyż za to zgina?

Ke srozę się do smu teraz mnie Kolyse?

Marta

Srozę się, Frydo? Ty, co'a pieszczoty
Losu i bogactw, ty tutaj srozęsiwa.
Wśród tych nędzy i tych ścian nagoty.
Srozęsiwsza? niż tam? - igraszka prawdziwa!

Fryda

Srozęsiwa Marta! Otaki - tu w cieniu
Tej i jak bardzo... nie serce już zdrowe.
Świeci mi przecier blask jego słońca.
Dziwięk słowa pieśni, i światła różowe
Wokoło płoną - Mam cię - Kęs chleba.
Spokój - swobodę - i - nie mi - nie trzeba.

Marta

Swobodę kto? - jaka? wszak Dni tyle.
Słońca mi widzi, w podziemiach ukryta.
Taki młoda - piękna - jak sywcom w mogile
Złozona tutaj, gdzie ci karda płyta
W ścianę wciśnięta, serce wciąż memento.

Tryda

O mnie rzędrz Marta, nie psuj mi mej wiosny
Wiosny istnienia. To jest moje święto...

Nie psuj mi szczęścia - gdy dzień tak radosny
Kardy mi wstaje - a czy będzie długo

Nie wiem, lecz teraz, słońce jasną smugą

Świeci mi ciągle. - Chmury się zbierają

Gromy gdzieś huczą, wkrótce bic' już mają.

Mujus i ojciec, obadwoj oralią.

W raki tak mówiłaś - knowu się poleją

Strumienie Nowawe. Pat pretora smaga.

Smaga niewinnych... tak pycha wymaga

I miłość ojca !!!

Marta

Iro - nie sydi! poco?

Zawsze' on ojcu, i dris' muw sieroco,

Pusto, bez ciebie smutno w starym domu,

Py patrzeć niema i posiniac' się knowu.

Nie sydi' wiesz Iro! bo choć pycha góre

Wzięła w nim - Trudno - Kardy ma naturę

Żoną, i Kochać po swojemu umie.

Choc' to nie Narody pojmie i rozumie.

Don ciz Kocho... Wzię wstrząsa Prym cały
By siła z władzą ciotkę mu oddały.

Mucjusz z nim razem.-

Ten- jak zwierz stanicny

Pruca się, pieni, Nasa na wsre strony.

Nuncja go wiedrie i wskarówtki daje.

Byłas' z nią sroreca, - dris'tos ona wstaje
Wrogiem dla chrzescijan, i w tej nienawisci
Ciepce swą penistę i lierne Korysici.

Ona- spodlona- jak sbrukana smata.

Tępić chce cnotę, co wyplemia z świata
Chwasty jej równe...

W tym stanie, narędrze

W Mucjusz straszne i silne umie' bzdrie.-

Ż ofiar setki już cierpi z twoj winy.

Ustas' do chrzescijan, w tem źródło przyczynny.

Tropią i gniotą... Mucjusz w umiesieniu
Przy sigt, ze z Prymu Kamien na Kamieniu

Się mi ostanie, a z chrescijan ni dusza
 Wsę mi potrafi - i radna katusza
 Dla nich zbyt wielka. Straci do jednego,
 By, wśród nich znaleźć, zgubić razem tego
 Którego Kochasz. -

Otro, ter ile

Popływać w krotce, ile dusz w mogile
 Spocznie niewinnych.

Ciebie to niewrusza.

Twoja myśl jedyna - unikać Mucjusza
 Raniou, miłości i piensrot. Choć tobie
 Czyni seręście morze zakwitnąć w tym grobie?
 Tro! a jener to reka krwi popływać.
 Zającą krocie, wiara morze zginie
 I krocie upadnie. -

W odurzeniu drionem

Ty mi nie widris, syjes życiem innem,
 Nie syjżę weale. - Bo gdzieś jest ta cała
 Miłość i seręście, ku którym się rwata
 Tak dusza twoja? Drie "on" i te ośre

Co rastać miały stopy twoich podnóże,
I wózię poie' - Widzę - nagie ściany,
Los smarowany, starzany, deptany.
To co? Dla kogo? - Widzę szkielek nagi
Co drwoni śmiercią, męcravnie, znieuwagi,
Tłumy skrowawione ... Lecr szczęścia ni doli
Twojej nie widzę - i serce mnie boli,
Boli okrutnie ...

Twiodlas' mnie dziecino ...

Daw sawierzyla - i dris' krocie zginę
To co i naco? Krywę się chwiać zacyna
A kto tu słađrit? Czyja głównie wina?
Moja - oh! moja! ...

wruca się do nog tygdy obejmuje rękami
i mówi z rozpacz

Ido! wróć do domu!

Ocalisz istnieć tyle od pogromu.
Ocalisz chrześcijan - braci! co ci słowie
Otworli z arcem - a w twojej obronie
Życie dać muszą ...

Ach, czyj piersi twoa glucha?

Nie chce nic pojac, prosib zadnych nie slucha?

Czyj twoja milosc samolubna, drzka...

Nie mi chce widziec - w nie glębiej nie wnika

A tylko siebie, siebie ma na względie

I swą naukę tuosé...

A ja - two narzędzie

Ja, dris siez u noóg twoich w prochu wije

Tarsam i blagam - bo piersi z bolu wyje.

I to ratuj ich!

I, gdy proucié wiary

Wniknad w piersi twoja, - Bogu slozi ofiary

I nerue twych plonnych, co siez medole

I wroc' w dom ojca...

Tam twych czynów pole.

Tam sergocie twoje i chwata byc' more

Teili weii wniesia siewatlo, stowo Bori,

I wozepisz w serca! Tam przyjinz cis radri

Ojciec i Muejusz. - Bo choc' siez gromadri

Wojisk zastep licruz - Decr, gdy oni sking

Wszystko ucichnie - zakleje dręcino
Twoją białą Konią ... wtedy...

Trzyda prerogwa

Cicho - Marta!

On idzie tutaj ... drogę nam otwartą.
Powiem ... zapytam ... wyrzucam wszystko srodkiem
A co rozkazie, - spełnisz - Choćby w opierze
Duszę dać Karat. Smutny ... zadumany ...
Marta cofa się z prerogawami.

Bore - Drż te ściany.

Drż moje nogi ... ja cała! - Czyż smysły
Porum i panisz we mnie naraz przysły?!
On - ten co idzie? tam ... to on! o Bore!

Co za powtarzanie! Oh to być mi może -
Chaos w mej głowie! to obłąd, szaleństwo
Wzrost piekielny - satana zwycięstwo!

wota z cicha

Tró! uchodźmy! nie słysz. - Wpatrowane
Czy i dusza jej tam, w tamtych stronach
Kgd on nadchodzi - Ach, i wreszcie słowa

Czy już tam trafia? Bore! czy wymowa
Moja co znieci? wrok odwaraje?

Nie! ona Kocha - Kocha, i tak iruje
Tak cze! powinna i Kochać przywiązka
Kacna i prawa. - Jednego Kocha uka

I miłość jedną samkugę z życiem w grobie.
Zostac jej wiecna w szczesciu czy ratunek,
A jednak, biedna ty moja dzieciu.

Tuż wórzyłam sobie doł - iung.
Nie taka marna, nie taka Kolcrata.

Stalo się! Kocha - a lekarstwa na to
Nie szukać w głowie ni ludzkiej rachubie!
Pójdrze sań w otchłau, ku śmierci i zgubie.
Pójdrze bez dzieciu...

Au? przeciw śluby

Wiara go święte i pragnac jej zguby
On mi powinieci -

Tylko cieni miał rózę
Stopy pod ściele - tylko u podnóży
Koryci uwieży wianchi jej dziecięcy.

Wzrony legnie - a druga rajzory
Bolem konania - bo milosc' w usmiechu
Szczęścia mi błysnie im, gdy ciebie grechu
Iz ostawiają. - A choć' dris' wpatrowa
W niego nie wie wie, -

Biedna - biedna oia!

Żgimie z nim rarem - zgimie! - bo tej doli
Nic mi odmieni...

A ja? druga boli...

Jam ja tu wiedza - jam sicut ten otwart.
Porę! o crenur' zenią się nie zwart
Wpierw nad moją głową...

padnuwa się bliżej

Leć niechre usłysę

Co mówić będą - more ukolysre

Się serce moje - Oh! biedna goltzka.

Przytłocici swojej wuel uchylili wółka...

Idą do siebie.

Cicho... nadchodzi... smutny... zadumany...

Cery skrywają nam mgliste tłumy

I mustruj... A jednaki takli piszkuy rawore.
Ze Dreszer uną wstrząsa gdy na mego patrzy.

Bo coś takiego jest w jego postaci.

Ze się swą wolę, rozum, istność traci.

Że w go tu świętym...

Być w tem są te moce

Co wiążą duszę i serce trzępocę

Lekiem i twogą, gdy on jest gdzie blisko.

A pod spojrzeniem sztylisz głowę wisko.

Nisko i kornie... I drzenie pręciła

Twą istność całą, gdy dojrzysz promyka

Ze głębiu tych ziemi, i blasków co na dnie

Palą się sarem - A światłość ci padnie

W głąb piersi twojej... gdy postać natchnienia

W tłumie zbitym wyciąga ramiona

I błogostani - a z ust słowa płyną

Skarg, pociech, prośby... To przed oczu gina

Sciany szeregiate, tłum i otoczenie,

Niknie świat cały... radość, ubojenie

Piersi twą ogarnia - Holano się zgina

Przed cieniem potężnym - umysł zapomina
O grocie śmierci co w osłola syka,
O trach i bólach... A tego Kielicha
Co on wskazuje masz piciu pragnienie,
I chcesz iść za nim w otkhanie i cieniu,
Iść bez pamięci...

I już się nie boi

I nie drży serce, - a gdy w blaskach stoi
On taki inny, tak wielki, potężny,
Zwycięzca tłumów chociaż beronęny.
Zwycięzca zgicia... śmierci, słów zaktęciem
W imię miłości Borej. - To dręczycieciem
Cryjesz się cryjemś - pod jakimś opielką
Czuta, serdeczna, - by drzwi pod powieścią -
Zachwył cię chwyta - i - coś cię tak pęta
Ze tracisz moc swą...

Oh! czyż on pamięta

Zna mnie i dojrad wśród tej biernej masy?
Mówiła Marta że zawsze go cieszę
Kasza owieczka, co błagrze tu rajdce

I karda w tłumie odróżni, odnajdzie.

A ja, o czemu drze? He mówić muszę,

Odkryć mu wszystko - rozgniewam się wreszcie

Go mową swoją? Jak mówić? Co czytać?

A jeśli... jeśli... on zacznie mnie wście!

Ostrze... albo, ręce na mej głowie

Wstrzymaj, chłodno, a stanowiąc powie -

- "Cóżto powracaj - tam - w domu twego ojca

Tam swe zadanie. Nienawisć gorzka

Wzre tam i kipi - Wstrzymaj ją - " Oh - trwoż

Się i co powiem? Czyż ręce połozę

Na sercu moim i wysnuam...

apostot nadchodzi blisko - Żyda pochyla się

O...o... panie!

Bądź pozdrawiony!...

do siebie

Jam mówić nie wstanie

Słowa gorzkie gina - myśli się tak płacz...

A przecież... przecież, tak chciałam gorzko

Spotkać go, mówić... a teraz...

Apostol

Pan z tobą,

Cożko - witaj mi w murach co tylko żaloba,
I smutkiem drwiszera - powiedz - co wygnano
Cię z domu ojców - Wiem coś - lecz zamalo
Chcę wiedzieć wszystko. - Powiedz o twój ranie.
Co tkwi w twój piersi - i czyli światanie
Prawdy w niej wstaje - że z wysokich progów
Przysłaś aż tutaj... Byli swoich bogów
Tornalās nicosé? Chęć znać prawdę całą...
Tornac' twą duszę, życie, gdy się stało
Żeś reszta do nas. - braćmi i rodziną
Bedriemy tobie - Lecz tu życie inną
Płynię koleją. - Tu mienia bogaczy.
Piód, dostojen'stwo, u nas nie ma znaczy.
My wszyscy bracia, wszyscy dzieci Boga
Browni, potłornui. - jedna dla nas droga,
Droga Chrystusa...

Ty nie znasz jej wcale.

Nie wiesz, że drinij "On" w najwyszej chwale

Czekaj nas wrystwiek - i rad - gdy przyjdziem
Jego wzmocnieni, idziem Jego sladem.

Witaj wiec córko! Witaj w Jego Imie!

Kto zna Go - ufa - ten silny, nie zgini.

Wiec sie nie lskaj - nie wstydi. Mow o sobie

Przem twa dusza smutna i wiatobie

Przem swiat cis szanuj? Czy szukasz Drogi nowych

Co wioda z bledow do stop Chrystusowych?

Suchasz swiatlosci? przysla tu ...

Trzyda

O panie,

Nie - by sie mylisz, wiodlo mnie Kochanie.

Milosc potezna, moc, wistota od woli.

Co rosla w sercu oddawna, powoli:

Wzista wsrzechotadnie minie tak, i zwalczona

Przyslam a tutaj... przywiodla mnie - ona.

Apostol

Milosc powiadasz, milosc do Chrystusa

Trzyda

Nie - do czlowieka, a ojciec mnie zmusza...

Stad ać przysięgi, być innym zong
Zaręczyt. - Ustam, by nie być zgubioną.
Szlam za mem cruciem... za jego promieniem
Apostot

Milosc' cię wiodła? a wize szlas' za cieniem..
Namiętnosc' ziemsta - to swiatlo falszywe.
Tu mu nie plonac' - sz, cōtko prawdziwe
Swiatla i blaski, które gdy kto porwa
Bōlu ni tęsknot ni pragnien' nie dozna.
Jest inna milosc'... Dzie duch ogniem plonie
I lepsze czastki budzi w naszem łonie.
Milosc' duchowa... Ale drit, zawczesnie
Mowic' ci o niej... sz gdy wiara wskresnie
W duszy twoj' cōtko - wtedy moje slowa
Padna w niez - Dziaj - to rola jatowa -
Teraz - ty Kochasz...

Celem zas' niewiasty
Kochac' - być zong i moralne chwasty
Jezic' przykladem i cnoty swj' wzorem.
Korona miza być i nawet pororem

Szaty swej białej nie wolno jej szalać.
 Mów mi o świecie - w którym - sargac', walac'
 I murac' Duszę wrac' z ciałem wrac' z wytkła
 Czyż dusza twoja do tego przywytkła?
 Nie? - a więc córko płochość i swawola
 Wstrętne ci były - i dla tego wola
 Ojca ohydny - a ten, twój wybrany
 To chrześcijanin? to brat nasz oddany
 Wszak tak? mów o nim - czyż to jest powodem
 Żeś tu się skryła? A on - czyż rodem
 Nie jest ci równy? i z wola rodzica
 Nie mógł być twój...

Podowa różnica!

Przesady! pycha! - O! to sła motory
 Ale świat na mi zdawna ciętko chory.
 Więc też i blzosi... Wryciu oddany
 Depere po słabszych i Krowawiz się rany.
 Rany ludzkości - Możnych wyusdanie
 Niema dżiś granic...

z umiesiemiem i skitara

Lecz Ty zmieniisz Panie
To swą potęgę! - Tesore garść nas legwie. -
Prwi sporo splynie ... lecz wreszcie się regnie
Talsz przed prawd siłą - a kryja ransiona
Obejma ludzkosć miłością - i ona
Pozna swe błędy....

mitygując się

Lecz wy, Ty. - Wszak puka
Chrystus w two serce² i dla tego ruka
Dura prawd - światła - czystości - a wgarda
Niż wstrząsa na Prym i bogów - I harda
A niezsuta, rzucita swe progi
By driclić z nani los niedruy - ubogi: -
Lecz Ty tak milczysz ... Mów bez obawy.
Jam sluga Boży - i codnia bezkrowawy
Spelniam obrządek, niosąc na oltarze
Lry kroci, prosby - a Baranek mare
De swą ofiarą - uswisca. - Alkrania
Cichną bolesne, skargi i werwania

Milną góris głucho - Arwoga w sercach ginie
A z ust już tylko słowo ciche płynie
- "Twa wola Panie".

znów z uniesieniem

Tam siła i blaski!

Tam źródło prawdy - nowej ery braski!

Tam miłość wielka!... szczęście mieszkańców...

Tręda wpatrowana w niego

Wskaz mi je Panie! nauce iść w tę stronę!

Chcę iść Twoim śladem - chce poznać ją całą!

By ją głęboko serce ukochało!

Pojdę gdzie Karier, co wyprzekniesz spełnić.

Uległa rawse - postulszna zupełnie.

Slepo oddana... bez słowa srenwania

Pojdę dać życie za twoje Nochania!

Imam je już wreszcie - Nanki twoich słowa

W duszę mi wrosły i większa potowa

Tłwi w głowie jasno... gdyż wśród nocy ciemna

Nieraz tu bylam...

W asie zgromadzenia

Wasze modlitwy widziałam, znam trochę,
To czasem je serce bez granic utłocha.

Bo się Dou' rwało...

Garściłam swym światem
A tylko śniłam i tęskniłam za tem
By móc go rzucić -

I miłość powiodła
Mnie tu po rozgwieździe - Nęciła... nie zwiodła.
Dala mi duro'... spokój... ukojenie...
Twoją obecność... i twoje spojrzenie
I mar' wymowy...

namiętnie

Leć, cokolwiek będzie
Nie kar' mi wracać - błagam! - Pojdz' wszędzie
Z wami bez skargi, na trudy i prace...
Leć nie odpychaj!!

zatrzymuj się - a po chwili

Duszę wam zapłacz
I życiem mojem... Odejść... nie mam siły.
Pracuj uciśry pierś głuszą mogiły.

Porwał wie zostać...

Tu u twych podnóży
Być chcę i umrzeć! - A choć Marta wróży
Trosk to klęsk wiele, przedstawiań tyle,
Jednak - nie mogę... O panie!... i w pył
Jam tu... rozkaraj!... spełnij...

Apostat wpatrzony w nią badawczo, słucha, na-
stępnie twarz mu się zmienia, - jakby walką we
wnętrzu - wreszcie - odechną wszystko głębo i doty
kając jej ramię - mówi

Dość - nie więcej

Nie mów - Poruczniku, co w pierwszej dziewczęcej
Twojej walery... Kipi... Ucisz się, nie pora
Wracać już do nich - tam stoi rapora,
Którą dris swalczył już nie w Twojej mocy.
- Tu porastamiesz...

A choć ja dris w nocy
Chcę odjąć murę - i pójść daleko
Leć się nie lekaj - będrisz pod opieką
Braci i moją...

Thiedy zas' z powrotem
Będe, snów z wami, drisicaj mi wieim o tem.
Tan bedzie wśród was i modlitwy moje...
Bóg z tobą córko...

řigna ja i odchodri
řyda cicho do siebie z uniesieniem

Oh, mielios podwoje
On mi otwiera...

pochylajse nirko glows, mowi do apostola
Drisiki ei o panie!..

Takrim szersilwa!

sama - do siebie

Sarawre zostanie

On przy mnie blisko - ja! - okolo niego.

Marta podchodri

Ciesysz się Pro! i cregori tak crego?

Ze mi odtracit i odejsie mi Karat.

Oh! Ktos mu scry bielidtem zamarat

I rozum zmazit. O takiej slepocie

Łajcie Tracy... Wie przecier - ze Wrocie

hginac' stad mogaz - On-taki przerorny
Gorliny, czujny i taki pokorny.

Swiety - jak mowiaz - Swiety! A w tuc lice
Patrzat gorzaco ... choi' rausze krewnice

Na dot opuszcza - Tchu mu bratko - Bore!

Idy sluchac slow tych namisztuch, - byc' more
Tierwszy raz w zyciu - W opielke cis' bierre...

O, bluznis' more, ale czy to szere

I tak sie godzi?! Plokal' bo tej brednie

Namistwie - wrzaco - ze an' erolo blednie

Od tych plonieni...

Żyda - ostro i wyniosle

Marto! co to znaczy?

Slow tych nie zwiesz - nie ich nie stonaczy!

Co ci sie stalo? Wszak znalas' przyczynę

Co mnie tu wiodlo? Czemis' teraz wiesz

Chcesz w tem odwaleré?! Wzrodrze widrzi grozby

Straszysz, potepiasz, niedorzeczne prosby,

Patwarze prucasz - plwasz na niewinnego.

Marto - Dosć! prasz - ja mi zwiesz tego.

odchodzi

Marta sama - z rozpaczą.

Niewinni! Pro-tak! - wyście niewinni.

Wy-nieswiadomi... zawiśli inni.

Poco ulegli? poco wiedli wtedy

Tu na zagubę - na troski i biedy.

Poco wierzyli?...

Przeżyło się tyle

Tyle niedoli - tęskno ku mogile...

Kycie za długie... za ciężkie... zbyt twarde

A dusza boli!... czoło zawsze harde

Niby się kory - w głębiach się buntuje.

A czerń w piersi wbity jak dotkliwie czoje.

Pro - mój Bore! dobre, racne przećkło,

Alle zmysłowa jak woryscy poganie!

Brat ja ogarnął - opasał zradziecko.

Namiętność kipi... panować nie wstanie...

Hamulca nie zna... lecz czy on w jej mowie

Nie odgadł gdzie się zwraca w hardem słowie?

Czy on był ślepy?... czy tylko w zapale.

Swistej ekstazy, powierci chce ku chwale
 Owierke nowa, by u stopni Krzyza
 Serce slotyta - Chmura sie rozserwa...
 Czy jednaki slonce czy jsiowun zabylinie:
 Nie jedno serce podnie, rycei przysnie.
 zastana spada

Obraz VI

Klatasumby obszerniejsze - w glebi Kurytarre - w roznych
miejscach na siemi, spia - mszczyni - Kobiety - dzieci - leza
poruczone rawiniatka, laski, torby - Wielka osob crucioa.
Trzyda chodsi i mowi do siebie
 Wiec jego wiara moja jest.
 Przyjelam w serdce cholest.
 I nie mnie nie, z min nie dzieki -
 Bose moj! jak oni posneli
 Dzis wrysey mocno... A mnie tak
 Regos' Dzis strasno... To sly snach.
 Po gdy sie tworze, wtedy cias
 Tada gdnie blisko - A moj los

wskazując spiętych
Grozi im zgubą... Z ciszy tej

Ta, się obawiam wieści złej.

Spiż... niech spiż długo... moja straż

Dziś przypadła pierwsza noc.

Józef ten cenna... Dobry brat,

Dzielny, pomimo młodych lat.

Odważny, szceny, wierny straż

Mój wraź z swą matką - Chociaż ktoś,

Kto się nie zniecierli? Marty, ja

Tuż mi paruje - Coś zniecierli

Tę, drewny, gniewa - Wiednie, schmie,

Nie je, nie sypia w noc ni w dzień

Tylko się modli...

Spiż... ten sen

Tak im potrzebny! Cały dzień

Byli wśród drogi... Ino i głód

Wyczerpał ciała... O! jam wśród

Tężąc się mogła, jak to stercis

Kogoś serdecznie... Tak się wrzec

Morna łask życia - swoich praw
 Za jedno słowo - „Bore sbaw!” -

Dris' to rozumiem - cruzj tu

Władzie Stoi napierisi

A jest to łaska wiary - chudu.

Dris' - oddam nawet....

Nie! Bore Drogi!

Kocham go nadto! Te skrwawione nogi

Umęczone, bore, w ranach, skaleczone,

Pocalunkami okrytą całym ciałem,

I u nog' ległszy w słuchanie słowa

Patrzeć i słuchać wiecnie bym go chciała,

A jak on mówi serdecznie do braci!

Natchniony Duchem, duszą swoją płaci

Tę łaskę Bore... A ja - czemuż jem?

Owieczną tylko pastersowi swemu

Drogą i bliską - a więcej? czyż nie wiem?

Nie wiem!... Wiem miłość jest światłem zwożniem

Nie dla niej ziemia - A tylko za światem

Łaczą się dusze... Tu zaś gonić za tem

Co rwa miłością, nie warto - zbyt licha
Ona i dar jej! O nie! wszak z Kielicha
Daje tak wiele, choć tylko z patrzania
Czerpie swe szczęście i siłę istnienia
Pocóż więc skarga? Co mi braki?
z wybuchem

Och! chwili

Bysmy z ust naszych z oczu miłość spili
I ciec ją mogli - wielką - silną - wrzącą
W bicie serce wspólne, z krwią wazem kipiącą
Wielką i silną, głęboką, jedyną!
Co skonać mi chce i z życia godziną!
Bore! szalenstwo! On - i miłość taka
Czyż to możliwe? - A przecież jedyną
Dusza i serce w otworze być musi.
I Kochać Kase... Lecz dotaw ja, dousi
Idy jest występna silny silna wola.
I skruszy serce! A choć wany ból
I pierś dury ślepu... Lecz to jest zastuga,
Na szczęście wieczne i na wieczność duga.

Mówił to Niedys'...

2. zadanie

Wieczność... O mój Boże!

Czy ja przemilczę i zbadać kto może,
 Co da nam ona? - Radosć - życie wieczne
 Wiem to - a jednak, jednak tu Koniec
 Ja szczęścia pragnę - i chcę aby światem
 Mi był wybrany, nie siostrą ni bratem.
 Chcę - by był moim! cały - niepodzielny...
 Czuły! - namistny! Kochający! wierzący!
 Jam chrześcijanka?! a jednakże w głębi
 Poganka jestem - i w myślach się kłębi
 Żądę, pragnięń tyle... tyle... takie umiństwo.
 Te ginię wieczność - niebo - świętość - boństwo
 A dusza owie się... choć wie, że jej rozi
 Zwiędłą bezwonne tutaj - tylko w górę
 Zakwitną Niedys'...

To co to i na co?

Świat - życie - dusza - serce? i co znaczą
 Te pyły drobne - ludzie, wśród wszechpotęgi

Co jęzbiorila... Bóże w Twoje Księgi
Duch mój się wciśka - zejść - zbadać pragnie
Co jest na ziemi w górze - i co na dnie...
Czem śmiertć i życie? Póże prawda i cele?!

nasłuchuje ratownika

Oh! co to za gwar? jakby głosów wiele
Wolalo razem - brum, tentent czy Krzyki?
Jak gdyby gnaty licne zbrojne sryki?
Co to? studzenie - rozstój wyobraźni.

Te Kardy szelest rosnie, strasy, drasni.
Jam dris tak trwożna, w piersi letkustyle...
A może to nic - zwykłe tu i myle.
Się... A jednak nie, to nie studzenie.
Niemię przebiega jakies dziwne wrenie.
Jak gromot lub fali rozstukaniej szumy.
Tam jest coś, - burza, czy zebrane tłumy
Jak orkan strassny szaleją w burzone.
I tutaj biegną, gornie w naszą stronę.
O, to ja w spokój tam w domu niewierzę,
Miarą skłonnosci, ich czyny też wierzę.

Ojciec i Muejusz... Dwie rzymskie natury
 Pomorską mnie Krwawo! a zacięty który
 Nie wiem, lecz pomorską...

składając słowie niewnie mowi

Bore - dodaj sily

By siersi moje braci ostowily,

Murem im byty! Dosć juz krwi z mej winy,

Więcej mi zginie niż z mojej przyczynny.

Nikt!.. mnie czas umrzeć...

Bore! tylko bracie

Te wszystkie dusze ocal - a ostatnie

Słowo, modlitwa, prosba i westchnienie

Będzie dla Ciebie - tylko dzieł czynienie...

ostrzegając się z wracenia

Czas jeszcze more! Torej! chodź bracie.

Co to za szumy, hałas? Wy tu ruacie

Odgłosy wszystkie, - Ja, słucham daremnie

I dajcie mi może co to, - a przerecznie

Mogą tu wszyscy zginąć - więc te gwary

Cy wyobraźni to mej groźne mawy?

A jeśli... jeśli... mnie szukają, gonią,
Szukają tutaj... to więc moja historia.
Ocalić muszą ich... Bracie jedyny,
Ni chwili Fracie' nie można - Godzi się
- Drogi - Ucieć trzeba - Tylko ja zostanę
By z ciała mego stworzyć dla was ścianę,
Wstrzymać ich...

Blednicer ty drzyss - co to znaczy?

Czy już zapórnio? i wyjścia osaczy
Wrogów swoim oni zbudują się, ucieć mogą...
Józef pochylając się nisko przed Jędzą
Nie to sianora - wyjdą pewną drogą,
Dojdą bezpiecznie - czasem jeszcze dosyć.
Lecz chcę cię błagać - łaski Twojej prosić.
Byś ty im chciała - i mi swoje ciało
By napisać gorącą tutaj powstrzymało,
Napisać tak blisko - idzie - tak, to oni
Jędzą - Ten katar, panu - to szerek broni.
Odczulas' - zgadlas'.

Przymiódre mścié' Nrwawo

Nicość swych bogów... będziem dlań zabawą.
 Bo nim zwyciężki staryi zasnę na szczycie,
 Musim stać ciata, klasić mu u stopi rycie.
 Tu wize być musi garść ze mną na ciele,
 Takich, - dla których śmierć znaczy nie wiele.
 My ich wstrzymamy. - Będziem się bronić
 Dotąd, aż próżno byłoby was gonie'.
 Lecz i ty z nami... i ty - uchodź' panu

Tryda

O mój Górze - twoa mowa mnie rani.
 Tam nie śmiera, ni panu dla ciebie,
 A siostra bratu - równa - i tam w wiebie
 Tyś pewno lepszy...
obejmuję łoni jego głowe i całuje w usato
 Bo ja, pater jak bładz
 I gubę wielu porer maż stosić i ządze.
 Mnie umrzeć trzeba - by więcej wiedali
 Nie sciążac' drugim...

smutno

A Konar' powoli'

Czy umrzeć przedko, to jedno, — Bo bracie
Szczęście nie dla mnie — tu — A wy mnie znacie
Ja, uciec! ja! nigdy. — Wszak mnie uciec pragnę.
Niech wermą sateń — lecz pewno nie zgadną
• Ze wermą martwą...

wyjmują zra sukni sztylet i pokarują mu
To cacho że stali

W chwili właściwej od nich mnie ocali.

To mój towarzysz — wierny i ostatek.

To mój obrońca — co wyswoli z matki

Wszystkich. — Jedyna pamiątka ich świata.

To cześć ma — szczęście — zemsta i zapłata! —

Budź ich Józefie — budź — bo pora w drogę...

Józef wraca się jej do nóg — całuje namiętnie i mówi
blagalnie patrząc w oczy

Idź, ma siostrze droga. — Ja nie mogę

Tu cię zostawić — porwał zostać warem.

Bronić się — umrzeć — jeśli tego wrota

Jest i twoją wolą ich całość osłonić.

Tak będzie jak chcesz — Jam zwykł głowę skłonić

Przed sobą zawsze - wśród cię - a cię i czynić.
 O! z tych praw To mielibyśmy mieć wyrwać.
 Tędy mnie równasz z sobą zowiąc bratem
 I dajesz szczęście, całując - Oh, zatem
 Pozwól więc siostrze być blisko przy sobie
 Służyć ci, bronić - i - leżę wspólnie w grobie.
 A chwila bliższa. - Te szumy i gwary
 To tentent tłumów! - To rzymskie standardy
 Idą - by strząsnąć słabe Drzewo Krzyża.
 Oni zwyciężą - kłó nam się ścierają się zbliżają.
 To nie gra zmysłów. - Leć tam overi drwoni
 Liczny. Czas nadśredek przyszedł - idą oni,
 A nas tak mało - Wreszcie przecierają z nami
 Jest on, apostoł, on stoi nie splawi
 Krowią choćby wroga - bronić się nie będzie.
 Ja więc być muszę przy was zawsze... wśrodku
 Nie brou mi Tso! - zrobisz co w mej mocy
 Wrosłisiany wazem...

Tryda

Tak bracie, tej nocy

Nam działać trzeba - budź więc - ratuj - prowadź
I zostań przy mnie - co robić mów i radź.
Zbudź apostoła. On prorok... on święty...
Cudu dokona...

Józef odchodzi - budzi wrystliwie - wstają
grupują się - naradzają - zbierają rzeczy.
Tryda stoi z wyrazem twarzy rozpacsliwym cisnie
piersi głowi i szepce

O! ból niepojęty

Piersi ma wrosadza! Boże! dusza cunie
Że czas nadchodzi - anioł nadlatuje
Anioł wieczności... i żal mi... O! czego?
Życia i świata? nie! Wrzask cary jego
Ledwo dotknęłam... lecz smutno, coś sławi...
Czy to bóg? Boże! czemu? O, On zbawi
Da moc i siłę...

staje na boku patrząc w głąb

A tam co? nadchodzi

Apostoł mówi - oni się nie godzą
Proszą i szemrzą. On grozi, głowę wznosi

Co on rozkazał? O co Józef prosi?

Wiem już - Ta garstka co się tam oddziela

Wybrana stonka brata przyją ciela.

To ci, co ze mną umrze tu niedługo.

Marta wrac z niemi - Ona zawsze stuga,

Wierna, oddana, do śmierci z swym synem.

Tracne dwa serca - ich szczęściem jedynem

Szczęście ich bliżnich - a apostoł? - Co to?

On nie odchodzi! - Zostaje... Więc o to

Oni prosili i nie chcieli - Nie, o nie!

On stać pojąć musi - Tu z nami nie zginię,

On! nie - ok! za nie - Teraz błogosławi

Ich, regna - More... more nas zostawi.

I kiedy przejdę, pójdzie już ostatni...

przez scenę przechodzą kobiety męczennicy trzeci
apostoł regna ich krzyżem - niektórych caluje i mówi

Apostoł

Przyjmie odemnie pocatunek bratusi

I porzucanie... Pan niech będzie z wasmi

Ta pójdę duchem - mojemu modłami.

Idźcie a spieszcie - droga uciążliwa.
Lech niech was wspiera wiara wasza żywa.
I siły doda.... A wasze to stonie
Kład ja wyniosę w świat - i znów za płomie
Gasniejsza, żywsza - niejcie jej plon - ziarna
Liejcie obficie - praca to nie marna
Ja błogostawis!... Idźcie jałk najdalej.
My tutaj dla was będrimuy czuwali
I staniem szańcem....

Trzyda wruca się ku apostołowi ze storonemi stonimi
Panie! - odejdz' z nami! -

My tu nie wyjdziem już żywi z podziemni.
Smierci idzie ku nam... Słyszysz jałk drzwi sciany?
To orłowiek idzie w rządach rozpstany!
To zemsta ojca i wrymian mnie sciga!
O, niech me ranis już więcej nie drwisza
Wrywod i stowi bratniej....

Uchodz'!... Chrou' swą głowę

z rozpiera

W jałkier ja stowa rakłac mam swą mowę

Byś miie wysłuchał...

Apostot

Cótko mdłego ducha.

Twe serce szeptu tytko swego słucha.

Chwyciłeś więc - słabe - a ber woli Tego

Co wzdri namu - czyż może co złego

Stać się lub nie stać... Teżli Pan nad sługą

Swym dłoń wyciąga - wozwie go niedługo.

I was dłoń nadszedł. Czyż dłoń twa ratujemy

Cias, co paść musi, z kartą czy olbrzymia.

Rekli on będzie... Cóżto, ufaj więcej

A spokoj najdriess w twojej duszy drzewiecej.

Lekasz się śmierci?

Tryda

Nie dla siebie panie

Jam już gotowa i wkrótce się stanie

Co narzucano... Heer ty... wy...

jąka się - apostot patory pruni kłiwie w jej sercy

chwytła gwałtownie za rękę i ostro mówi

Apostot

Ach! wrzucić

Ty chcesz nas, życie tu, i do nich wrócić
Chcesz by cię wzięli - idź więc!..

puszcza i odtrąca jej rękę

Tryda

O, tak srogo

Nie korywdź mi nie panie! oddam życie drogę
I chętnie umrę by braci ostłouić.

Lece ja, ja sama nie będę się bronić.

I wzięcie mi nie mogą - ale w progi domu

Nie wnoszą żywej - i gdy dadzą koniu

To trupa tylko - patrz! -

jętkaruje mu szylet on chwytą stój jej i chce odebrać

Panie - tej broni

Nie oddam nigdy, - bo ona to chroni

Ciebie ma i życie! To sława rzymianki

Ostatnia siła i moc chrześcijanki

Nie rządz!... słyszę! idę... ucho dź!...

Mucjusz wpada na ciele żołnierszy, z mieczem w ston

a widząc apostoła trzymającego rękę Trydy i wpatrowanego

wo nią - biegnie ku nim z wściekłością walając

Oni!..

Tam... mam więc wreszcie! i nie nie ostoi
 Ich od mej zemsty! - Tra w tliwej scenie,
 To owi wie! bogi! ha! tarrai w arenie
 Będę ich ciała! Leceć nie! - z mojej ręki
 On zginię tutaj - przy mej - a jej mści
 Zamato będzie... Tam - w umie w niewoli
 Porua, jati wargardie ponisa i boli!..

wruca się, by mieczem ugodzić apostoła. Trzda
podsuwa się szybko, rasławia go sobą i ciós w nią
trafia; krew ją salewa - chwyci się - apostol chwy
ta ją w ramię i okrzykiem

Apostol

Bore! zabita! - O Marjo najdroższa!..

Mucjusz uderzając apostoła mieczem kilka razy
 i ranie woła na żołnierzy

Brac! go! zobaczysz - twoja Jola srozza!

Apostol - oblan krwią - obojdny na zadawane rany
wpatruje w martwą twarz Trzdy, który Trzwa
powłazła nieprzytomnie

Siestro... ma... Marjo!... mierzwa!... mierzwa!...

Tryda - otwiera oczy - unosz w górze i z uśmiechem szczęścia
wpija je w pochyłona ku niej twarz apostola szczęśliwego
Ty ryjes panie - inny więc szczęśliwa . . .

osnuwa się z rozkopostola - który też się stania i pada
Mucjusa - chwytając ciało Trydy - i chce je wnieść - ale
podległa Józef - odbiera mu ją - krzyżem i ranie go
cicho

Józef Ma! podły zboju, tak szukać chcesz rony!
Ona nie twoja - piersiemi swój strawiony!

Ona nie twoja, ni w śmierci ni w życiu.

Wzgardziła tobą tu życząc w ukryciu.

Trzeci od niej zatem - a biedne jej ciało

Tu spocnie cicho - tu, gdzie grób wybrała.

Kłękła, składając ciało Trydy - Mucjusa cicho
ranne uprowadzają światłem - walka jeszcze trwa
chwile, - wreszcie, światłem widzą porośniętych przez życiu
cin, zabierają wszystkich i wychodzą -

Marta przechodząc kolo ciała Trydy, re rużnicami szkła,

prychnęła - całuje ją, mówiąc

Uwielbiam liljo - związki twoje kwiaty.

Serce ucichło, krew się sbrzygała szaty.

Uwidział przez nią... Ona krew swoją spita.

Ta moc nad moce - z sił najwyższa siła.

oddala się

Józef - także ze zwiecznieniu z kauni - Wzka - całuje stopy Trydy

Dobranoc siostrze - śpij tu w tym postaniu.

Cicha i szczerza, w łaski Bożych świtanii. -

Idę na msze - tam Chrystus mnie wola.

On mi cię może przy śmierci - awiata! -

odchodzą wszyscy, justo, cisza, leżą gdzie nie gdzie

ciała martwe. - powoli, tam, gdzie w głębi leży

ciało apostola, rosta się jasności, nad głową

jego awieola, i słychać śpiew chóralny stłumiony

Tryda - budzi się - unoszą na wzrost - wzgląda się i szepce

Boże! gdzie jestem? cisza i tak ciemno...

Co się tu stało? co się dzieje z mną?

Śmierć czy Konanie?...

naraz w blaskach spostwre leżącego apostola.

Ah! on tam umiera...

A więc nareszcie życie się otwiera

To życie wieczne - i nie mi rozdzielili
Nas już... o! dowlec się do tej postęli
Muszę koniecznie - choć ciężko... i boli...
W piersi i chu brakuie... lecz wreszcie... powoli...

Dojde...

crołga się z trudem i wysiłkiem aż do apostata
dotyka stojami, croła-piersi - mówię szliwie
Najdroższy... Bore!... on żyje!

Lecz czy ja mogę?orem rany obmyje...
Ni si... mi wody... Piersi... głowa zraniona...

Och! on umiera!... nieprzytomny... Kona...

Apostot - leżę wznosi - oory na utkwione wgóre i móci
Swit... ide... Pamię... a w tę drogę długą

Jam gotów!... ide... Oh!... a wsrak zastuga

Jest zwalerać... swoje skłonnosci wzajemne...

Tr... nie... Marya... o! to daremne...

Swit... czas... do gca... teraz...

Trzyda - łudze głowe do reki jego i całuje ją srepre

O, tak, pamię -

Wochalam ciebie - nam już dziś świtanie

Daje Gławićiel... O!... i ra łask tyle

Drżli Mu... światłość... sinieć... rarem w mogile...

skłania głowę i uniera. - on - porusza się - głowę osuwa
i kladzie na jej głowę spuszczoną - nieznacznie robiąc
znaki Krzyża św. i Noua. po chwili, z cienia Kurystary
wysuwają się, liczne, raskapturzone postacie, z lampkami
Wagankami płonącymi, rozglądają się, pochylają
nad ciałami i mówią:

II osoba

Tu walka była - pusto - tylko ciała
Się pozostały...

III osoba

Patrzcie - rajasniata

Tam aureola...

Głosów Hilka

To święty - hymn ratem

Wnieśmy do Stwórcy za tym naszym bratem.

Modlą się - apoteora z aniołów - choć w górę i wszystkie
śpiewają

Gdy ciało młode, ugina się, chwyci.

Bore! Ty dajesz siłę nam - nadzieję.

Ona nas drwiga - wola - Kochaj! - Wiersz

Nu tu Kres. -

Gdy dusza drży w trwodze, bólu, smutku.

Ty ślesz aniota pokoju.

A on wskazuje miębo - mówi nam -

Przejdźcie tam. -

A gdy po walce wracają do Ciebie

Ażby ujrzeć Twej Chwały promienie.

Daj swym wybranym u stóp Twoich w niebie

Więce zbawienie.

I przyjm o Bore Dusze ich do Chwały.

pis) By jak gwiazd wieńce wokoło Cię jasniały!

I przyjm ... O Bore ... Dusze ...

spiew cichnie - zastona spada

Koniec

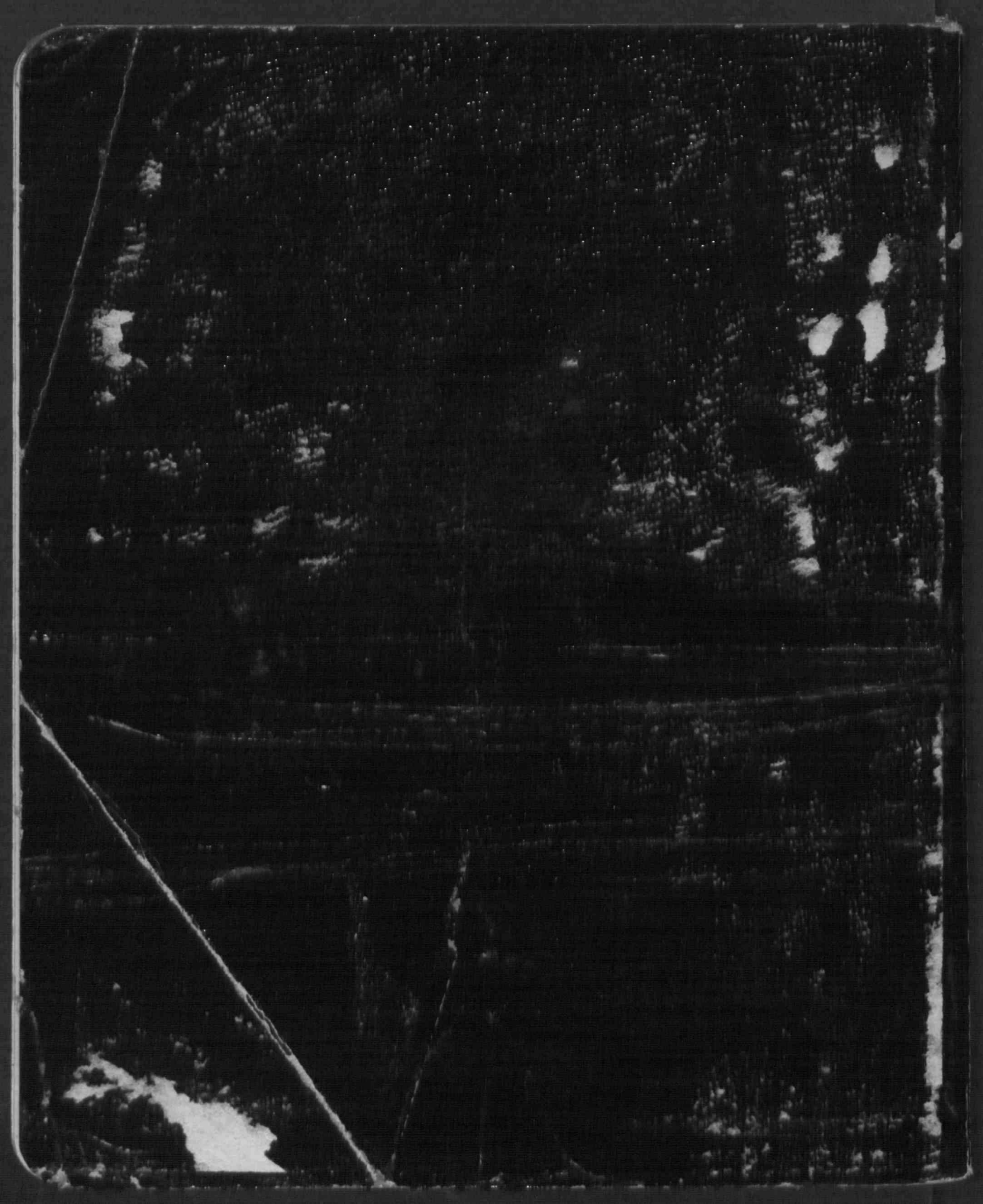
Warszawa 1906 r.

Haęfta

Kostregam
 rurot rzkopi'snu.
 wansrawa. i Meje
 Teroroluwskie No 710
 mi strkani 16!

Hu, J. H.

Skanowanie i opracowanie graficzne na CD-ROM :

ul. Krzemowa 1

62-002 Suchy Las

www.digital-center.pl

biuro@digital-center.pl

tel./fax (0-61) 665 82 72

tel./fax (0-61) 665 82 82

Wszelkie prawa producenta i właściciela zastrzeżone.

Kopiowanie, wypożyczenie, oraz publiczne odtwarzanie w całości lub we fragmentach zabronione.

All rights reserved. Unauthorized copying, reproduction, lending, public performance and broadcasting of the whole or fragments prohibited.